

Witaj w Żorach! – informator dla cudzoziemców

Ласкаво просимо до Жорі! – довідник для іноземців

SPIS TREŚCI

4. Wstęp dla czytelnika
6. Nasze miasto dawniej i teraz
8. Mapa miasta z ważnymi obiektami
10. PESEL I MELDUNEK
14. SZKOŁA, PRZEDSZKOLE, POTWIERDZENIE ZNAJOMOŚCI JĘZYKA POLSKIEGO
20. SAMOCHÓD, PRAWO JAZDY, KOMUNIKACJA MIEJSKA
26. ŚLUB, URODZENIE DZIECKA
30. PRACA, LEGALNE ZATRUDNIENIE, REJESTRACJA W URZĘDZIE PRACY
38. ŚWIADCZENIE 500+, POMOC SPOŁECZNA
42. WYNAJEM MIESZKANIA MIEJSKIEGO I PRYWATNEGO
48. PRZYCHODNIA, SZPITAL, UBEZPIECZENIE ZDROWOTNE
52. NIEODPŁATNA POMOC PRAWNA
54. DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA DLA OBCOKRAJOWCÓW
56. WAŻNE TELEFONY, ADRESY I STRONY INTERNETOWE
58. KLUB WSPARCIA ORAZ INFORMACJI DLA CUDZOZIEMCÓW - NIEOWCY

ЗМІСТ

5. Вступ для читача
7. Наше місто раніше й сьогодні
8. Карта міста з важливими об'єктами
11. ПЕСЕЛЬ І ПРОПИСКА
15. ШКОЛА, ДИТЯЧИЙ САДОК, ПІДТВЕРДЖЕННЯ ЗНАННЯ ПОЛЬСЬКОЇ МОВИ
21. АВТОМОБІЛЬ, ВОДІЙСЬКІ ПРАВА, ГРОМАДСЬКИЙ ТРАНСПОРТ
27. ШЛЮБ, НАРОДЖЕННЯ ДИТИНИ
31. РОБОТА, ЛЕГАЛЬНЕ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ, РЕЄСТРАЦІЯ В УПРАВЛІННІ ПРАЦІ
39. ПРОГРАМА 500+, СОЦІАЛЬНА ДОПОМОГА
43. ОРЕНДА МІСЬКОЇ ТА ПРИВАТНОЇ КВАРТИРИ
49. ПОЛІКЛІНІКА, ЛІКАРНЯ, МЕДИЧНЕ СТРАХУВАННЯ
52. БЕЗКОШТОВНА ЮРИДИЧНА ДОПОМОГА
55. ПІДПРИЄМНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ДЛЯ ІНОЗЕМЦІВ
56. ВАЖЛИВІ ТЕЛЕФОНИ, АДРЕСИ ТА ВЕБ-САЙТИ
58. КЛУБ ПІДТРИМКИ Й ІНФОРМАЦІЇ ДЛЯ ІНОЗЕМЦІВ - НІЕОВСУ/НЕЧУЖОЙ

Witaj w Żorach!

INFORMATOR DWUJĘZYCZNY POLSKO-UKRAIŃSKI

Witaj, nowy mieszkańcu Żor!

Czy wiesz, że lokalna społeczność staje się coraz bardziej zróżnicowana? Oprócz obywateli Ukrainy, którzy stanowią ok. 10% żorzan, osiedlają się w naszym mieście także Koreańcy, Białorusini, Rosjanie, Kazachowie, Gruzini oraz przedstawiciele innych narodowości.

Przyjeżdżając do obcego kraju, każdy z nas chciałby usłyszeć miłe słowa na powitanie oraz otrzymać realne wsparcie w sprawach administracyjnych i związanych z adaptacją.

Informator, który trzymasz w ręku, był stworzony z myślą o ludziach przyjeżdżających po raz pierwszy do Polski i naszego miasta. Przede wszystkim dla tych, którzy na stałe chcą się związać z Żorami. Również w tym celu w Żorach został powołany pierwszy w mieście Asystent międzykulturowy, który ma pomagać migrantom, prowadząc ich w nową rzeczywistość.

Nad stworzeniem informatora pracował zespół interdyscyplinarny, składający się z przedstawicieli Urzędu Miasta, MOPS, ZBM, PUP oraz Stowarzyszenia Żorska Strefa Przedsiębiorczości.

W ich imieniu życzymy Ci miłej lektury! :)

Ласкаво просимо до Жор!

ДВОМОВНИЙ ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ ДОВІДНИК

Вітаємо тебе, новий мешканцю Жор!

Чи знаєш, що місцева спільнота стає все більш багатонаціональною? Окрім громадян України, котрі становлять близько 10% мешканців Жор, у нашому місті також поселяються корейці, білоруси, росіяни, казахи, грузини та представники інших національностей.

Приїжджаючи до іноземної країни, кожен з нас хотів би почути приємні слова привітання та отримати реальну підтримку в адміністративних та адаптаційних питаннях.

Довідник, який ти тримаєш в руках, був створений з думкою про людей, котрі вперше приїжджають до Польщі та нашого міста. Передусім для тих, хто хоче пов'язати своє майбутнє з Жорами. Також з цією метою в Жорах був призначений перший у місті Міжкультурний асистент, котрий має допомагати мігрантам, супроводжуючи їх в новій реальності.

Над створенням довідника працювала міждисциплінарна команда, котра складається з представників Жорської міської ради, Міського осередку соціальної допомоги (MOPS), Управління муніципальних будинків (ZBM), Повітового управління праці (PUP) та Сплки «Жорська стrefa підприємництва».

Від їх імені бажаємо Тобі приємного читання! :)

Nasze miasto dawniej i teraz

Za oficjalną datę założenia miasta uznaje się 24 lutego 1272 r., kiedy to Władysław, Książę Opola i Raciborza, podniósł wieś Żory do rangi miasta obronnego. Stare miasto otoczone było murami obronnymi, z których zachowało się około 400 m.

Specyficzną częścią historii naszego miasta są liczne pożary. Po szczególnie dużym pożarze, który wybuchł 11 maja 1702 r., a w którym zginęła znaczna część mieszkańców razem z burmistrzem, pozostali przy życiu mieszkańcy postanowili, że każdego roku 11 maja będą brać udział w błagalnej procesji. Święto Ogniove obchodzone jest już od ponad 300 lat – jest to jedyne w Europie Święto Ogniove.

Obecnie Żory są miastem na prawach powiatu i liczą około 59 tysięcy mieszkańców. Mówi się u nas, że z Żor jest wszędzie blisko – szybko można dotrzeć do najważniejszych miast województwa śląskiego, takich jak Katowice czy Gliwice. Z drugiej strony, mając ochotę odpocząć, pospacerować po górach, czy pojeździć na nartach, w krótkim czasie dojechać do beskidzkich ośrodków rekreacyjnych, takich jak np. Wiśła, Ustroń czy Szczyrk.

Żory to zadbane i zielone, a przy tym bardzo aktywne miasto o powierzchni 64,64 km². Mamy piękne tereny zielone, parki i stawy. To właśnie tu zaczynają się granice Parku Krajobrazowego „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich”, czyli najciekawszego przyrodniczo zakątku Śląska. To również doskonałe miejsce do zamieszkania i znalezienia pracy czy prowadzenia biznesu.

Dzieci uczą się w nowoczesnych żłobkach, przedszkolach i szkołach. Dojechać do nich można za darmo autobusami Bezpłatnej Komunikacji Miejskiej. Miasto dba o wszystkie grupy mieszkańców. Rodziny wielodzietne wspiera przez program bardzo korzystnych zniżek w ramach „Karty Duża Rodzina”, dzieci mogą skorzystać z programów bezpłatnych szczepień przeciw meningokokom i HPV. Osoby starsze otrzymują zaś zniżki z „Kartą Seniora” a także mogą aktywnie spędzić czas w Dziennym Domu „Senior+”.

Наше місто раніше й сьогодні

Офіційною датою заснування міста вважається 24 лютого 1272 року, коли князь Опольський та Рачиборський Владислав підніс село Жори до рангу оборонного міста. Старе місто було оточене оборонними стінами, з яких збереглося близько 400 м.

Специфічною частиною історії нашого міста є численні пожежі. Після особливо великої пожежі, яка виникла 11 травня 1702 р. і в якій загинула значна частина жителів, включаючи мера, мешканці, котрі вижили, вирішили, що кожного року 11 травня вони братимуть участь у благальній процесії. Фестиваль вогню відзначається понад 300 років – це єдиний фестиваль вогню в Європі.

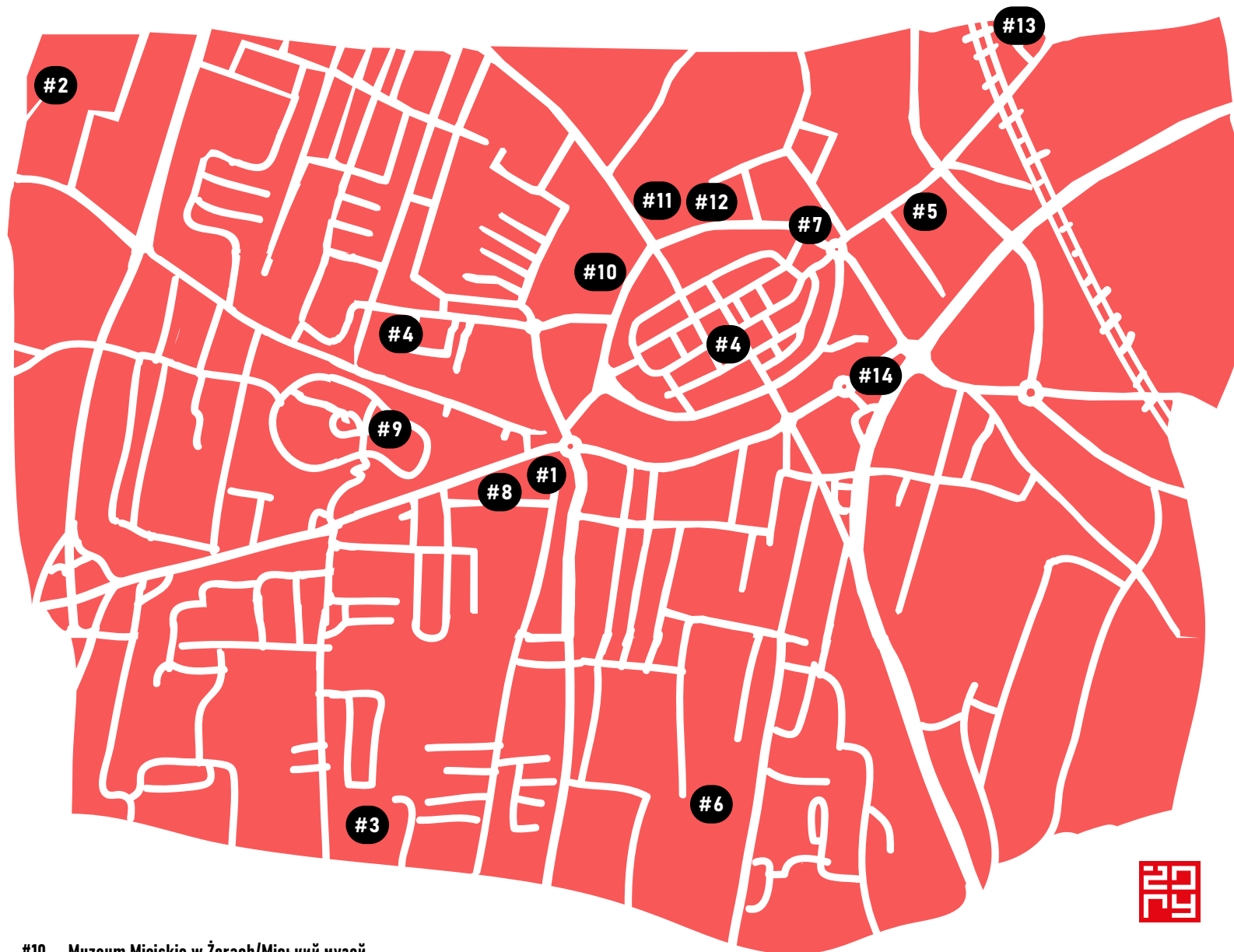
На сьогодні Жори – це місто на правах повіту з близько 59 000 мешканців. У нас кажуть, що з Жор скрізь близько – швидко можна дістатися до найважливіших міст Сілезького воєводства, таких, як Катовіце чи Глівіце. З іншого боку, якщо хочеться відпочити, погуляти в горах або покататися на лижах, можна швидко доїхати до баз відпочинку в Бескидах, таких, як Вісла, Устронь чи Щирк.

Жори – це охайне, зелене і в той же час дуже активне місто площею 64,64 км². У нас є гарні зелені зони, парки та ставки. Саме тут починаються межі Ландшафтного парку «Цистерціанські ландшафтні композиції Великих Руд», який є найцікавішим природничим куточком Сілезії. Це також чудове місце для проживання, пошуку роботи чи ведення бізнесу.

Діти навчаються у сучасних яслах, садочках та школах. До них можна дістатися безкоштовно автобусами громадського транспорту. Місто опікується всіма групами мешканців. Багатодітні сім'ї підтримуються в рамках програми дуже вигідних знижок «Картка великої родини», для дітей реалізується безкоштовна програма вакцинації проти менінгококу та ВПЛ. Люди похилого віку отримують знижки за допомогою «Картки Сеньйора», а також можуть активно проводити час у денному осередку «Сеньйор +».

Mapa miasta/ Карта міста

- #1 **Policja/Поліція**
ul. Wodzistawska 3
- #2 **Straż Pożarna/Пожежна охорона**
ul. Ogniowa 10
- #3 **Pogotowie Ratunkowe /Швидка медична допомога**
Szpital Miejski w Żorach /Міський шпиталь
ul. Dąbrowskiego 20,
- #4 **Urząd Miasta Żory /Жорська міська рада**
ul. Rynek 9
Al. Wojska Polskiego 25
- #5 **Żorska Strefa Przedsiębiorczości/ Жорська стрефа підприємництва**
Klub wsparcia oraz informacji dla cudzoziemców/Клуб підтримки та інформації для іноземців
ul. Dworcowa 8
- #6 **Powiatowy Urząd Pracy w Żorach/ Повітове управління праці**
ul. Osieńska 48
- #7 **Miejski Ośrodek Kultury w Żorach/ Міський осередок культури в Жорах**
ul. Dolne Przedmieście 1
- #8 **AquaPark/Аквапарк**
ul. Wodzistawska 3a
- #9 **Park «Cegielnia»/Парк «Цегельня»**
ul. Folwarecka 3

- #10 **Muzeum Miejskie w Żorach/Міський музей**
ul. Muzealna 1/2,
- #11 **Miejska Biblioteka Publiczna w Żorach/ Міська публічна бібліотека**
ul. Rybnicka 6-8

- #12 **Centrum Przesiadkowe/Автовокзал**
ul. Męczenników Oświęcimskich
- #13 **Dworzec Kolejowy/Залізничний вокзал**
ul. Dworcowa 35

- #14 **Muzeum Ognia/Музей вогню**
ul. Katowicka 3

PESEL I MELDUNEK

PESEL to jedenastocyfrowy unikalny numer pozwalający na identyfikację osoby, do której jest przypisany. PESEL nadawany jest osobie tylko jeden raz na całe życie. W codziennych sytuacjach numerem PESEL posługujemy się np. w placówkach ochrony zdrowia, przy rozliczaniu podatku, przy zapisywaniu dziecka do szkoły etc.

Numer PESEL mogą nabyć cudzoziemcy we właściwym urzędzie gminy:

- zgodnie z miejscem zameldowania na pobyt stały lub czasowy;
- zgodnie z siedzibą pracodawcy (w przypadku braku meldunku).

Wyróżniamy dwa rodzaje meldunku: **na pobyt stały** (nie wskazuje się daty końcowej pobytu) lub **na pobyt czasowy** (dotyczy m.in. cudzoziemców przebywających w Polsce legalnie np. na podstawie wize, karty czasowego pobytu, decyzji wojewody o udzieleniu zezwolenia na pobyt czasowy, pieczętki w paszporcie w przypadku ruchu bezwizowego).

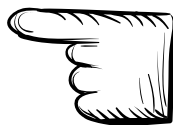
Obywatele Ukrainy i innych państw spoza Unii Europejskiej mają obowiązek zameldować się w miejscu pobytu stałego lub czasowego najpóźniej czwartego dnia, licząc od dnia przybycia do tego miejsca, a deklarowany czas zamieszkania powinien wynosić więcej niż jeden miesiąc.

Żeby zameldować się zgodnie z miejscem zamieszkania, należy okazać:

- dokument tożsamości (paszport zagraniczny obywatela Ukrainy), a także kartę pobytu lub decyzję wojewody, jeżeli zostały wydane,
- umowę najmu lokalu (lub przyjąć z właścicielem nieruchomości, w której zamieszkujesz i przedstawić dokument własności).

Aby uzyskać zaświadczenie o zameldowaniu należy zwrócić się z wnioskiem do urzędu gminy, na terenie której jesteś zameldowany. Zaświadczenie takie podlega opłacie w wysokości 17 zł i możesz je uzyskać w każdym momencie trwania tego meldunku.

WAŻNE! Zameldowanie się na pobyt stały lub czasowy po raz pierwszy wiąże się z automatycznym nadaniem numeru PESEL i otrzymaniem powiadomienia o jego nadaniu.

Zarówno zameldowanie, jak i nadanie numeru PESEL jest bezpłatne.

ПЕСЕЛЬ ТА ПРОПИСКА

ПЕСЕЛЬ/PESEL – це одинадцятизначний унікальний номер, який дозволяє ідентифікувати особу. Песель видається людині один раз у житті. У повсякденних ситуаціях ми використовуємо його, наприклад, у закладах охорони здоров'я, при сплаті податку, підписанні договорів, при зарахуванні дитини до школи тощо.

Іноземці можуть отримати номер Песель у відповідній адміністрації гміни (міській раді):

- відповідно до місця прописки на постійне / тимчасове перебування
- відповідно до адреси реєстрації компанії роботодавця (якщо немає прописки).

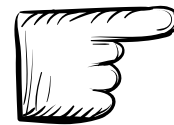
Виділяємо два типи прописки: **на постійне перебування** (дата закінчення перебування не вказується) і **на тимчасове перебування** (стосується іноземців, які легально проживають у Польщі, на підставі візи, картки тимчасового перебування, рішення воєводи про надання дозволу на тимчасове проживання, штампів у безвізовому паспорті).

Громадяни України та інших країн за межами Європейського Союзу зобов'язані прописатися за місцем постійного або тимчасового перебування не пізніше четвертого дня з дня прибуття в це місце, а заявлений час проживання повинен бути більше одного місяця.

Щоб прописатися, потрібно надати:

- документ, що посвідчує особу (закордонний паспорт громадянина України), а також картку на перебування або рішення воєводи, якщо воно видане,
- договір оренди житла (або прийти з власником житла і показати його документ про право власності).

Щоб отримати довідку про прописку, необхідно звернутися з заявою до адміністрації гміни, на території якої ти прописаний. Довідка коштує 17 злотих і її можна отримати у будь-який час в період легального перебування.

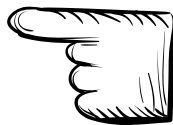

ВАЖЛИВО! Реєстрація на постійне або тимчасове перебування перший раз пов'язана з автоматичним наданням номеру Песель та отриманням повідомлення про його присвоєння.

Як реєстрація, так і призначення номера Песель є безкоштовним.

Jeżeli nie możesz się zameldować, o nadanie numeru PESEL możesz wystąpić w urzędzie gminy, na terenie której Twój pracodawca ma zarejestrowaną siedzibę.

WAŻNE! Jeśli firma twojego pracodawcy (np. agencja pracy) jest zarejestrowana poza Żorami, a ty faktycznie pracujesz lub mieszkasz w Żorach, natomiast nie posiadasz meldunku – numer PESEL możesz otrzymać jedynie w urzędzie gminy właściwym dla siedziby pracodawcy.

Składając wniosek o nadanie numeru PESEL należy okazać:

- dokument tożsamości,
- aktualną umowę o pracę/ zlecenia,
- wydruk z Krajowego Rejestru Sądowego lub CEIDG potwierdzający miejsce siedziby twojego pracodawcy.

Wszelkich dodatkowych informacji udzielają pracownicy Referatu Ewidencji Ludności i Dowodów Osobistych Urzędu Miasta Żory pod adresem Rynek 9, parter, tel. 32 43 48 109.

Polski dowód osobisty z zaznaczonym numerem PESEL

Якщо ти не можеш прописатися, з проханням про надання номеру Песель можна звернутися до адміністрації гміни, на території якої зареєстрована компанія твого роботодавця.

ВАЖЛИВО! Якщо компанія твого роботодавця (наприклад, агентство з працевлаштування) зареєстрована за межами Жор, а ти фактично працюєш чи проживаєш в Жорах, але не маєш прописки – номер Песель можна отримати лише в адміністрації гміни, відповідній до місця реєстрації компанії роботодавця.

Складаючи заяву про надання номеру Песель, потрібно надати:

- документ, що посвідчує особу,
- діючий договір працевлаштування,
- витяг з Національного судового реєстру/КРС або CEIDG, що підтверджує місце реєстрації компанії роботодавця.

Будь-яка додаткова інформація надається співробітниками Відділу обліку населення та особових документів Жорської міської ради за адресою: вул. Ринек 9, перший поверх, тел. 32 43 48 109.

Польська ID-картка із зазначеним номером Песель

SZKOŁA, PRZEDSZKOLE, POTWIERDZENIE ZNAJOMOŚCI JĘZYKA POLSKIEGO

W Polsce wszystkie dzieci, w tym cudzoziemskie, w wieku od 7 do 18 lat obejmuje obowiązkowa nauka. Rok szkolny zaczyna się 1 września, a kończy się w najbliższy piątek po 18 czerwca następnego roku. Do końca sierpnia trwają wakacje.

Schemat edukacji w Polsce

- Żłobek (0,5 roku do 3 lat)
- Przedszkole (od 3 do 7 lat)
- Szkoła Podstawowa (1-8 klasa)
- Liceum Ogólnokształcące (4 lata)
- Technikum (5 lat)
- Branżowa Szkoła I Stopnia (3 lata)
- Branżowa Szkoła II stopnia (2 lata)
- Studia Wyższe
 - Studia I stopnia (licencjackie/inżynierskie)
 - Studia II stopnia (magisterskie)

Placówki publiczne

W Żorach funkcjonuje jeden Miejski Żłobek na Osiedlu Sikorskiego. Wnioski można składać przez cały rok.

Przedszkole

Dzieci w wieku 3-5 lat przebywają w przedszkolu 5 h bezpłatnie. Każda następna godzina jest płatna 1 zł. Dzieci 6-letnie, uczęszczające do tzw. „zerówki”, mają darmowy cały pobyt. Dodatkowo płatne jest wyżywienie dla wszystkich dzieci.

Rekrutacja do przedszkola odbywa się za pomocą platformy elektronicznej VULCAN począwszy od lutego. Szczegółowy harmonogram ogłasza Wydział Edukacji na stronie www.bip.zory.pl. W ciągu roku szkolnego do przedszkoli kieruje Wydział Edukacji.

UWAGA! Jeśli twoje dziecko ukończyło 6 lat, publiczne przedszkole na terenie miasta jest zobowiązane przyjąć go do „zerówki”.

ШКОЛА, ДИТСАДОК, ПІДТВЕРДЖЕННЯ ЗНАННЯ ПОЛЬСЬКОЇ МОВИ

У Польщі всі діти, включаючи іноземців, у віці від 7 до 18 років, підлягають обов'язковій освіті. Навчальний рік починається 1 вересня і закінчується в найближчу п'ятницю після 18 червня наступного року. До кінця серпня тривають літні канікули.

Рівні освіти в Польщі

- Яслі (від 0,5 до 3 років)
- Дитячі садки (від 3 до 7 років)
- Початкова школа (1-8 класи)
- Ліцей (4 роки)
- Технікум (5 років)
- Професійна школа I ступеня (3 роки)
- Професійна школа II ступеня (2 роки)
- Вища освіта
 - Навчання першого ступеня (ліцензіат/інженер)
 - Навчання другого ступеня (магістр)

Державні навчальні заклади

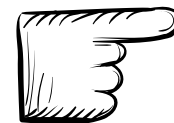
В Жорах працює один державний ясельний заклад в мікрорайоні Сікорського. Заяву на запис можна подавати впродовж року.

Садочок

Діти 3-5 років перебувають у дитячому садку 5 год. безкоштовно. Кожна додаткова година коштує 1 злотий. 6-річні діти, котрі ходять до так званого „0 класу”, перебувають у садочку безкоштовно. Харчування є додатково платним для всіх дітей.

Набір до дитячого садка відбувається за допомогою електронної платформи VULCAN, починаючи з лютого. Детальний графік оголошує відділ освіти на сайті www.bip.zory.pl. Протягом навчального року в садочки направляє відділ освіти.

ВАЖЛИВО! Якщо твоїй дитині виповнилося 6 років, державний дитячий садочок на терені міста зобов'язаний записати дитину до „0 класу” (підготовчого).

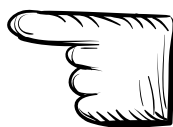

Oprócz żłobków i przedszkoli publicznych można skorzystać z oferty placówek niepublicznych.

Placówki niepubliczne

Koszt pobytu i żywienia w prywatnym żłobku i przedszkolu ustala każda placówka indywidualnie, taki koszt waha się w granicach 600-1000 zł za miesiąc. Chcesz zapisać dziecko, umów się na spotkanie z dyrektorem.

WAŻNE! Na prośbę rodzica dyrektor wyda zaświadczenie/zaproszenie, na podstawie którego można będzie przekroczyć granicę z paszportem bezwizowym (dotyczy obywateli Ukrainy, w innych przypadkach będzie potrzebna wiza ucznia).

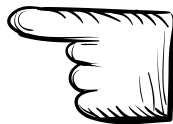

Szkoła Podstawowa

Miejsce zamieszkania określa, do jakiej szkoły podstawowej publicznej powinno zostać przyjęte dziecko. Informację o szkole obwodowej uzyskasz, dzwoniąc do Wydziału Edukacji Urzędu Miasta Żory.

Szkoła zapewnia darmowe podręczniki i ćwiczenia. Chcesz zapisać dziecko umów się na spotkanie z dyrektorem.

WAŻNE! Każdemu dziecku cudzoziemskiemu w szkole przysługują dwie dodatkowe godziny języka polskiego, organizowane indywidualnie lub w grupie, przez rok KALENDARZOWY.

W Żorach funkcjonuje 14 szkół podstawowych publicznych. **Wykaz szkół, przedszkoli, żłobków i innych placówek oświatowych na rok szkolny 2020/2021** znajdziesz na stronie www.bip.zory.pl/?c=9357.

Szkoła Ponadpodstawowa

Rekrutacja do szkół ponadpodstawowych odbywa się na podstawie wyników egzaminu ósmoklasisty i świadectwa ukończenia szkoły - poprzez system elektroniczny VULCAN, począwszy od czerwca każdego roku.

Okrім державних ясел та садочків можна скористатися з пропозиції недержавних закладів.

Приватні навчальні заклади

Вартість проживання та харчування у приватних яслах та садочках визначається кожним закладом окремо, така вартість коливається в межах 600-1000 злотих на місяць. Якщо ти хочеш записати свою дитину, домовся про зустріч з директором.

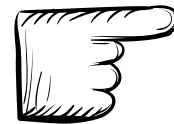

ВАЖЛИВО! На прохання батьків директор видасть довідку / запрошення про запис до садочка/школи, на підставі якого можна буде перетнути кордон з безвізовим паспортом (стосується громадян України, в інших випадках буде потрібна навчальна віза).

Підставова/початкова школа

Місце проживання визначає, до якої державної початкової школи повинна бути прийнята дитина. Інформацію про відповідну школу можна отримати, зателефонувавши до відділу освіти Жорської міської ради.

Школа надає безкоштовні підручники та зошити з вправами. Якщо хочеш записати дитину, домовся про зустріч з директором

ВАЖЛИВО! Кожна дитина-іноземець, котра ходить до школи, має право на дві додаткові години польської мови, організовані індивідуально або в групі, впродовж КАЛЕНДАРНОГО РОКУ!

В Жорах діє 14 початкових державних шкіл. **Список шкіл, дитячих садків, ясел та інших навчальних закладів на 2020/2021 навчальний рік** можна знайти за адресою www.bip.zory.pl/?c=9357.

Школа понадпідставова

(ліцей, технікум, школа професійна I і II ступеня, школа поліцейська, ліцей для дорослих)

Набір у понадпідставові школи здійснюється за результатами іспиту у восьмому класі та свідоцтва про закінчення початкової школи - через електронну систему VULCAN, починаючи з червня кожного року.

Учение się в państwowej publicznej szkole podstawowej, liceum, technikum, szkole zawodowej/branżowej, policealnej jest **BEZPŁATNE** dla wszystkich, w tym obcokrajowców. Nauka w niepublicznych szkołach podstawowych, ponadpodstawowych, policealnych i studiach jest płatna.

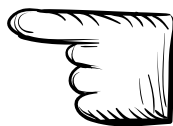
Na terenie Żor działa także **Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna** – dla dzieci w wieku szkolnym, w tym cudzoziemskich, potrzebujących wsparcia w nauce oraz pomocy logopedy. Usługi poradni są bezpłatne. Poradnia znajduje się po adresem ul. Wodzisławska 1, tel. 32 43 45 329.

SZKOŁA POLICEALNA dla potwierdzenia znajomości języka polskiego

Szkoła policealna jest placówką edukacyjną przeznaczoną dla tych, kto uzyskał wykształcenie średnie i chce otrzymać zawód lub przekwalifikować się (cudzoziemcom wystarczy przedstawić świadectwo ukończenia szkoły średniej na Ukrainie). Po ukończeniu szkoły policealnej, zdaniu egzaminu państwowego oraz kwalifikacyjnego, absolwent otrzymuje zawód, a z nim świadectwo, które jest **DOKUMENTEM POTWIERDZAJĄCYM ZNAJOMOŚĆ JĘZYKA POLSKIEGO**. Jest ono niezbędne do złożenia dokumentów na pobyt stały, rezydenta długoterminowego oraz obywatelstwa polskiego. Oprócz tego, ukończenie szkoły policealnej zwalnia z obowiązku posiadania zezwolenia na pracę.

O ukończeniu szkoły policealnej oraz otrzymaniu świadectwa trzeba poinformować właściwy Urząd Wojewódzki oraz pracodawcę.

WAŻNE! Przed złożeniem dokumentów do szkoły policealnej warto sprawdzić, czy dana szkoła jest wpisana do Rejestru szkół i placówek oświatowych MEN www.rspo.men.gov.pl.

Wszelkich dodatkowych informacji udzielają pracownicy Wydziału Edukacji Urzędu Miasta Żory, ul. Rynek 9 – pokoje 203, 209, 210, tel. 32 43 48 120, 121, 122, 123, 124.

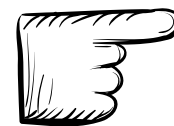
Навчання в державних початкових школах, ліцеях, технікумах, професійно-технічних училищах **БЕЗКОШТОВНЕ** для всіх, включаючи іноземців. Навчання в недержавних початкових школах, школах понадпідставових, поліцеальних та вузах є платним.

У Жорах також діє **Психолого-педагогічний консультативний центр** – для дітей шкільного віку, включаючи іноземців, які потребують підтримки у навчанні та допомоги логопеда. Послуги консультації безкоштовні. Клініка знаходиться за адресою: вул. Воджиславска 1, телефон 32 43 45 329.

ПОЛІЦЕАЛЬНА ШКОЛА для підтвердження знання польської мови

Поліцеальна школа – це навчальний заклад, призначений для всіх, хто здобув середню освіту й хоче отримати професію або змінити спеціальність (іноземцям вистачить надати свідоцтво про закінчення української загальноосвітньої школи). Після закінчення такої школи, склавши державний та кваліфікаційний іспити, випускник отримує професію та свідоцтво, яке є **ДОКУМЕНТОМ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЄ ЗНАННЯ ПОЛЬСЬКОЇ МОВИ**. Такий документ необхідний для подання документів на дозвіл на постійне перебування/побyt стау, довготермінового резидента та польське громадянство. Крім того, закінчення поліцеальної школи **ЗВІЛЬНЯЄ** іноземця **ВІД ОБОВ'ЯЗКУ ОТРИМАННЯ ДОЗВОЛУ** на роботу.

Після здачі державного екзамену та отримання свідоцтва про закінчення школи, варто поінформувати про це відповідну воєводську адміністрацію, а також представити роботодавцю копію свідоцтва.

ВАЖЛИВО! Перш ніж подавати документи до поліцеальної школи, варто перевірити, чи вона внесена до Реєстру шкіл та установ Міністерства національної освіти Польщі www.rspo.men.gov.pl.

Будь-яка додаткову інформацію можна отримати у працівників Відділу освіти Жорської міської ради, вул. Ринек 9 – каб. 203, 209, 210, тел. 32 43 48 120, 121, 122, 123, 124.

PRAWO JAZDY, SAMOCHÓD, KOMUNIKACJA MIEJSKA

Czy posiadając ukraińskie prawo jazdy, można poruszać się po drogach na terenie Rzeczypospolitej Polskiej? Oczywiście. Jednak, aby było to w pełni legalne, należy spełnić pewne warunki oraz przejść legalnie przez proces wymiany dokumentu na polskie.

W celu złożenia odpowiednich dokumentów musisz się udać do urzędu miasta Żory. Potrzebne będzie:

- wypełniony wniosek o wymianę prawa jazdy (można pobrać z internetu),
- aktualne zdjęcie (zgodne z wytycznymi),
- karta pobytu, wiza lub inny dokument potwierdzający prawo pobytu na terytorium RP (dodatkowo musi być spełniony warunek pobytu w Polsce przez co najmniej 185 dni w danym roku kalendarzowym),
- zaświadczenie o zameldowaniu na czas stały bądź czasowy,
- kserokopia zagranicznego prawa jazdy z tłumaczeniem na język polski – tłumaczenie musi być sporządzone przez tłumacza przysięgłego lub konsula,
- zgoda na przetwarzanie danych osobowych,
- opłata konsularna 125 zł za potwierdzenie autentyczności ukraińskiego prawa jazdy (na potwierdzenie się czeka ok. 2-3 miesięcy).

Koszt wymiany uprawnień wynosi obecnie 100,50 zł.

REJESTRACJA POJAZDU

Samochód (oraz inne pojazdy) należy zarejestrować w Urzędzie Miasta Żory w terminie 30 dni (w czasie epidemii obowiązuje 180 dni od daty zakupu lub daty wjazdu pojazdu) od jego zakupu lub sprowadzenia (lub zgłosić jego nabycie, w przypadku kiedy nie ma możliwości zarejestrowania). Wszystkie dokumenty należy przygotować w oryginałach.

Dla pojazdu, zarejestrowanego wcześniej w Polsce: umowa zakupu, faktura lub inny dokument potwierdzający własność, dowód rejestracyjny, karta pojazdu, tablice rejestracyjne, dokument tożsamości (paszport zagraniczny obywatela Ukrainy).

Dla pojazdu sprowadzonego zza granicy (kraje UE): umowa zakupu, faktura lub inny dokument potwierdzający własność, zagraniczny dowód rejestracyjny, badanie tech-

ПОСВІДЧЕННЯ ВОДІЯ, АВТОМОБІЛЬ, ГРОМАДСЬКИЙ ТРАНСПОРТ

Чи можна з українським посвідченням водія їздити за кермом у Польщі? Звичайно! Однак, щоб це було повністю легально, потрібно виконати деякі вимоги, а також замінити українське посвідчення на польське.

Щоб це зробити, необхідно звернутися до Жорської міської ради. Потрібні будуть наступні документи:

- заповнена заява про обмін посвідчення водія (можна завантажити з Інтернету),
- актуальна фотографія,
- картка перебування/karta pobytu, віза чи інший документ, що підтверджує право перебування на території Республіки Польща (потрібно перебувати в Польщі принаймні 185 днів у даному календарному році),
- довідка про постійну або тимчасову прописку,
- ксерокопія українських водійських прав з присяжним перекладом на польську мову,
- згода на обробку персональних даних,
- консульський збір у розмірі 125 злотих за підтвердження оригінальності українського посвідчення водія (зазвичай на таке підтвердження потрібно чекати 2-3 місяці).

Польські водійські права

Вартість заміни посвідчення водія на сьогоднішній день становить 100,50 злотих.

РЕЄСТРАЦІЯ АВТОМОБІЛЯ

Автомобіль (та інші транспортні засоби) слід зареєструвати у Жорській мерії протягом 30 днів (під час епідемії – 180 днів від дати покупки або в'їзду транспортного засобу) з моменту придбання або імпорту (або повідомити про придбання, якщо реєстрація неможлива). Усі документи повинні бути підготовлені в оригіналах.

Для транспортного засобу, раніше зареєстрованого у Польщі: договір купівлі-продажу, свідоцтво про реєстрацію транспортного засобу, паспорт тран-

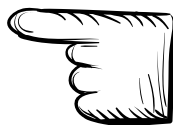
niczne, tablice rejestracyjne lub oświadczenie o ich braku, oświadczenie o dacie sprowadzenia pojazdu do Polski, potwierdzenie zapłaty akcyzy, dokument tożsamości (paszport zagraniczny obywatela Ukrainy).

Dokument własności, który nie jest sporządzony w języku polskim, należy przetłumaczyć przez tłumacza przysięgłego.

Koszt rejestracji: samochód krajowy – 180,50 zł, samochód sprowadzony – 256 zł, samochód posiadający żorskie tablice – 81 zł.

Posiadany pojazd (samochód, motocykl, przyczepę i inne) należy ubezpieczyć przez cały okres jego posiadania. Obowiązkowe jest ubezpieczenie OC (odpowiedzialność cywilna). Pozostałe rodzaje ubezpieczeń (AC, NNW) są dobrowolne.

WAŻNE! Nie mogą odmówić rejestracji pojazdu przez brak karty pobytu! Ustawa uwzględnia legalny pobyt w Polsce, czyli również przebywanie cudzoziemca na podstawie wizi i meldunku!

Każdą sprzedaż pojazdu należy zgłosić w Urzędzie Miasta w terminie 30 dni.

Tablice rejestracyjne wywozowe pobieramy w urzędzie miasta właściwym dla miejsca podpisania umowy lub wystawienia faktury.

Dodatkowe informacje o ruchu drogowym

- Samochodem (lub innym pojazdem) może poruszać się każda osoba, nie tylko właściciel, wpisany do dowodu rejestracyjnego. Jedynie w przypadku samochodów, zarejestrowanych za granicą, warto wozić ze sobą umowę zakupu samochodu.
- Kierowca nie musi wozić ze sobą dokumentów pojazdu (dowodu rejestracyjnego), a od 5 grudnia 2020 r. – także prawa jazdy (oprócz zagranicznego).
- Obowiązkowe wyposażenie samochodu to: apteczka, gaśnica i trójkąt ostrzegawczy.
- Światła mijania włączamy przez cały dzień i przez cały rok.
- Dopuszczalne prędkości na drogach: teren zabudowany – 50 km/h (od 23 do 6 – 60 km/h), droga ekspresowa – 120 km/h, autostrada – 140 km/h.

W przypadku zgubienia lub utraty dokumentów pojazdu albo tablic rejestracyjnych należy zgłosić się do Urzędu Miasta w celu wyrobienia wtórnika. Jeśli tablice rejestracyjne zostały skradzione, trzeba najpierw zgłosić kradzież do najbliższej komendy policji, a potem przedstawić w UM zaświadczenie policji.

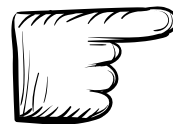
спортного засобу/karta pojazdu, номерні знаки, особовий документ (закордонний паспорт).

Для транспортного засобу, імпортованого з-за кордону (країни ЄС): договір купівлі-продажу, свідоцтво про іноземну реєстрацію транспортного засобу, технічне обстеження діагностичною станцією, номерні знаки або заява про їх відсутність, декларація про дату ввезення транспортного засобу до Польщі, підтвердження сплати акцизного збору, особовий документ.

Документ про право власності, написаний не польською мовою, повинен бути перекладений присяжним перекладачем.

Вартість реєстрації: вітчизняний (польський) автомобіль – 180,50 злотих, імпортований автомобіль – 256 злотих, автомобіль з жорськими реєстраційними номерами – 81 злотий.

Придбаний транспортний засіб потрібно застрахувати. Обов'язковим є страхування цивільно-правової відповідальності (Автоцивілка). Інші види страхування (AC, NNW) є добровільними.

ВАЖЛИВО! Тобі не можуть відмовити в реєстрації транспортного засобу через відсутність картки на перебування/karty pobytu! Відповідний закон враховує легальне перебування на території Польщі, тобто перебування іноземця також на підставі візи та прописки!

Про продаж транспортного засобу потрібно поінформувати Відділ транспорту міськради впродовж 30 днів.

Тимчасові номерні знаки («транзити») можна отримати в міській раді, відповідній до місця підписання договору купівлі-продажу або виставлення рахунку-фактури.

Додаткова інформація про дорожній рух у Польщі:

- Будь-яка особа може їхати за кермом автомобіля, а не лише власник, який вписаний у свідоцтво про реєстрацію. Тільки у випадку автомобілів, зареєстрованих за кордоном, варто везти з собою договір купівлі машини.
- Водій не зобов'язаний мати при собі документи на транспортний засіб (свідоцтво про реєстрацію), а з 5 грудня 2020 – також посвідчення водія (окрім закордонного).

Wszelkich dodatkowych informacji udzielają pracownicy Referatu Komunikacji Urzędu Miasta Żory, ul. Rynek 9 – parter, tel.: 32 43 48 103.

KOMUNIKACJA MIEJSKA

W Żorach możesz poruszać się BKM (Bezpłatną Komunikacją Miejską). Darmowe autobusy rozpoznasz po symbolu „0” oraz motto “Nie kombinuj, jedź za darmo!”. Transport BKM obsługuje osiem linii. Rozkład jazdy oraz przystanki są dostępne na stronie www.zory.trasownik.net.

Źródło: Laboratorium architektury.pl

Nowoczesne CENTRUM PRZESIADKOWE ŻORY znajduje się przy ul. Męczenników Oświęcimskich. Stąd w różnych kierunkach odjeżdżają autobusy linii BKM, MZK, ZTZ oraz busy prywatnych przewoźników.

Autobusami Międzygminnego Związku Komunikacyjnego (MZK) można dojechać z Żor do Jastrzębia, Pawłowic, Suszca, Radlina, a do Rybnika – autobusami ZTZ (Zarząd Transportu Zbiorowego w Rybniku). Do Katowic, Cieszyna, Wisły kursują także busey Bus Brothers, Drabas, Flixbus. W wakacje można dojechać do miast nad polskim morzem i na Mazury: Krynicy Morskiej, Mrzeżyna oraz Giżycka.

DWORZEC KOLEJOWY W ŻORACH zlokalizowany jest przy ul. Dworcowej 35. Stąd możesz dojechać do miast: Bielsko-Biała, Pszczyna, Wodzisław Śląski, Wisła, Zakopane, Gliwice.

- Автомобіль обов'язково має бути обладнаний: аптечкою, вогнегасником та попереджувальним трикутником.
- Фари ближнього світла вмикаємо цілий день і цілий рік.
- Допустима швидкість руху на дорозі: у житловій зоні – 50 км / год, швидкісна дорога – 120 км / год, автомагістраль – 140 км / год.

У разі втрати документів на транспортний засіб або номерних знаків, слід звернутися до міської ради, щоб отримати дублікат. У випадку крадіжки реєстраційних номерних знаків перш за все слід звернутися у найближчий відділок поліції. Щоб отримати дублікати знаків або нові реєстраційні знаки, потрібно надати в міськраді довідку про крадіжку, видану поліцією.

За будь-якою додатковою інформацією можна звернутися до працівників Відділу транспорту Жорської міської ради за адресою вул. Ринек 9 – перший поверх, тел.: 32 43 48 103.

МІСЬКИЙ ГРОМАДСЬКИЙ ТРАНСПОРТ

У Жорах можеш подорожувати ВКМ (Безкоштовним міським громадським транспортом). Безплатні автобуси впізнаєш за символом „0” та девізом „Nie kombinuj, jedź za darmo!/Не хитруй, їдь безкоштовно!” Сьогодні транспорт ВКМ курсує на восьми маршрутах. Розклад руху та зупинки доступні на сайті www.zory.trasownik.net.

Сучасний ТРАНСПОРТНО-ПЕРЕСАДКОВИЙ ВУЗОЛ ЖОРИ знаходиться за адресою вул. Мучеників Освенцімських. Звідси автобуси ліній ВКМ, МЗК, ZTZ, а також автобуси приватних перевізників відправляються в різних напрямках.

З Жор до Ястшембя, Павловіц, Сушця, Радліна можна дістатися автобусами МЗК (Міжгмінної Транспортної Асоціації), а до Рибніка – автобусами ZTZ (Управління громадського транспорту в Рибніку). До Катовіц, Чешина, Вісли курсують також буси Bus Brothers, Drabas, Flixbus. Під час літніх канікул можна доїхати до міст на узбережжі Польщі та Мазур: Крилиці-Морської, Мжежина та Гіжицька.

ЗАЛІЗНИЧНИЙ ВОКЗАЛ В ЖОРАХ знаходиться за адресою: вул. Дворцова 35. Звідси можна дістатися потягом до таких міст, як Бельсько-Бяла, Пщина, Водзіслав Шленські, Вісла, Закопане, Глівіце.

ŚLUB, URODZENIE DZIECKA

Cudzoziemiec, zamierzający zawrzeć małżeństwo w Polsce, oprócz ważnego dokumentu tożsamości (paszportu) do wglądu, składa w Urzędzie Stanu Cywilnego:

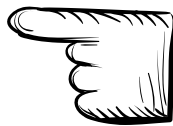
- odpis aktu urodzenia, a jeżeli pozostawał uprzednio w związku małżeńskim – odpis aktu małżeństwa z adnotacją o jego ustaniu, unieważnieniu albo stwierdzeniu jego nieistnienia,
- dokument stwierdzający, że zgodnie z właściwym prawem może zawrzeć małżeństwo.

W przypadku obywatela Ukrainy, gdzie przepisy prawa ojczystego cudzoziemca nie przewidują wydawania tego typu dokumentu, należy zwrócić się do właściwego Sądu Rejonowego o zwolnienie od złożenia takiego dokumentu. Sąd w postępowaniu nieprocesowym ustala, czy osoba ta może zawrzeć małżeństwo. Termin rozpatrzenia sprawy przez sąd to około 3 miesięcy.

Dokumenty w języku obcym powinny być przetłumaczone przez tłumacza przysięgłego w Polsce.

Jeżeli cudzoziemiec nie zna języka polskiego to w chwili składania oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński musi być obecny tłumacz języka dobrze znanego cudzoziemcowi.

WAŻNE! Samo wstąpienie w związek małżeński nie jest równoznaczne z otrzymaniem polskiego obywatelstwa.

Małżeństwo z obywatelem Polski pozwala na otrzymanie karty czasowego pobytu z dostępem do rynku pracy bez potrzeby uzyskania dodatkowych oświadczeń/zwolnień na pracę.

ZGŁOSZENIE URODZENIA DZIECKA

Rodzice dziecka mają obowiązek zarejestrowania go w terminie do 21 dni od dnia wystawienia karty urodzenia dziecka żywego (w przypadku urodzenia martwego to 3 dni). Właściwym do sporządzenia aktu urodzenia jest urząd, na terenie którego położony jest szpital.

ШЛЮБ, НАРОДЖЕННЯ ДИТИНИ

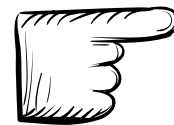
Іноземець, який має намір укласти шлюб в Польщі, крім особового документу (закордонний паспорт), для перевірки подає до Управління цивільного стану:

- свідоцтво про народження, а якщо він раніше був одружений – оригінал свідоцтва про шлюб з відміткою про його припинення, анулювання або підтвердження його неіснування,
- довідку про відсутність перешкод для укладання шлюбу/здатність правну до заварця маґеґнства.

Щоб уникнути подання цієї довідки, українцям потрібно додатково отримати рішення територіального Районного суду про отримання звільнення від подачі такого документу. Суд у позасудовому провадженні визначає, чи може особа укласти шлюб. Строк розгляду справи судом становить приблизно 3 місяці.

Документи, написані іншою мовою, ніж польська, повинні бути перекладені присяжним перекладачем у Польщі.

Якщо іноземець не знає польської мови, то на момент підписання заяви про укладення шлюбу повинен бути присутнім перекладач мови, зрозумілої для іноземця.

ВАЖЛИВО! Сам факт одруження не рівнозначний отриманню польського громадянства.

Шлюб з громадянином Польщі дозволяє отримати картку тимчасового перебування/karta czasowego robytu з доступом до ринку праці без додаткових дозволів на роботу.

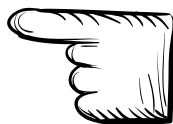
ЗАЯВА ПРО НАРОДЖЕННЯ ДИТИНИ

Батьки дитини зобов'язані зареєструвати дитину протягом 21 дня з дати видачі карти народження/karta urodzenia живої дитини (у випадку мертвонародженої дитини – це 3 дні). Органом, відповідальним за складання свідоцтва про народження, є Управління цивільного стану в місті, де знаходиться лікарня, в якій народилася дитина.

Mimo posiadania przez obywateli Ukrainy nr PESEL, o ich aktach stanu cywilnego często urząd stanu cywilnego nie posiada informacji, dlatego konieczne jest okazanie tych dokumentów przez rodziców dziecka. W przypadku dziecka urodzonego w trwającym małżeństwie konieczne jest okazanie oryginalnego aktu małżeństwa (jeżeli zawierane było na Ukrainie) wraz z jego tłumaczeniem na język polski przez tłumacza przysięgłego w Polsce.

Pisownia nazwisk i imion cudzoziemców ustalana jest na podstawie paszportu zagranicznego obywatela Ukrainy.

WAŻNE! Urodzenie dziecka cudzoziemców w Polsce nie jest równoznaczne z otrzymaniem przez dziecko obywatelstwa polskiego. Dziecko otrzymuje obywatelstwo jednego z rodziców.

Bezpośrednio po sporządzeniu aktu urodzenia dziecka jednemu z rodziców wydawany jest bezpłatny skrócony odpis aktu urodzenia oraz powiadomienie o nadaniu nr PESEL - jeżeli rodzice dziecka zamieszkują na terenie Polski.

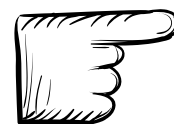
Rejestrację zgonu w Polsce dokonuje się urząd stanu cywilnego, w zasięgu terytorialnym którego nastąpił zgon. W ciągu 3 dni od wystawienia przez zakład medycyny karty zgonu osoba, uprawniona do pochówku, musi przedłożyć tę kartę do Urzędu Stanu Cywilnego (tylko 24 godziny od momentu zgonu - jeśli osoba ta zmarła na skutek choroby zakaźnej).

Wszelkich dodatkowych informacji udzielają pracownicy Urzędu Stanu Cywilnego Urzędu Miasta Żory, ul. Rynek 9 - I piętro, tel.: 32 43 48 127, 146.

Попри наявність номеру PESEL у громадян України, Управління цивільного стану часто не має інформації про їх акти цивільного стану, тому ці документи необхідно пред'явити батькам дитини. У випадку з дитиною, яка народилася в шлюбі, що триває, необхідно пред'явити оригінал свідоцтва про шлюб (якщо він був укладений в Україні) разом із його присяжним перекладом на польську мову.

Правопис імен та прізвищ іноземців визначається на підставі закордонного паспорта.

Одразу після складання свідоцтва про народження дитини одному з батьків видається безкоштовне (у скороченій формі) свідоцтво про народження та довідка про надання номеру PESEL - якщо батьки дитини проживають у Польщі.

ВАЖЛИВО! Народження дитини іноземця в Польщі не означає автоматичного отримання нею польського громадянства. Дитина отримує громадянство одного з батьків.

Реєстрація смерті в Польщі здійснюється відповідним Управлінням цивільного стану, на території котрого наступила смерть. При цьому особа з правом до поховання має впродовж 3 днів подати лікарське свідоцтво про смерть/karta zgonu (лише 24 години з моменту смерті - у випадку смерті від інфекційного захворювання).

Будь-яку додаткову інформацію можна отримати у працівників Управління цивільного стану Жорської міської ради за адресою вул. Ринек, 9 - 1-й поверх, тел.: 32 43 48 127, 146.

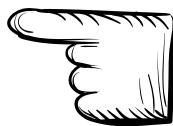
PRACA, LEGALNE ZATRUDNIENIE, REJESTRACJA W URZĘDZIE PRACY

Do kategorii cudzoziemców spoza UE, nie potrzebujących dodatkowych dokumentów dla wykonywania pracy w Polsce, zaliczają się m.in. osoby posiadające:

- zezwolenie na pobyt stały i zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE,
- zezwolenie na pobyt czasowy jako małżonkowie obywateli Polski,
- zezwolenie na pobyt czasowy w przypadku przedstawienia dokumentu potwierdzającego znajomość języka polskiego (np. świadectwo o ukończeniu szkoły policealnej, studiów podyplomowych, egzaminu certyfikатового з języка польського min. na poziomie B1),
- zezwolenie na pobyt czasowy w związku z nauką na studiach stacjonarnych,
- zezwolenie na pobyt czasowy na podstawie „łączenia rodzin”,
- ważną Kartę Polaka.

Cudzoziemcy, legalnie przebywający na terytorium Polski (ruch bezwizowy, wiza, złożenie dokumentów na kartę pobytu) potrzebują uzyskania dodatkowych dokumentów: oświadczenia o powierzeniu pracy dla cudzoziemca, zezwolenia typu A na pracę, typu S - na prace sezonową lub zezwolenie na pobyt czasowy i pracę/kartę czasowego pobytu z dostępem do rynku pracy.

WAŻNE! Jeśli jesteś zatrudniony, musisz posiadać pisemną umowę, podpisaną przez pracodawcę. Taka umowa jest sprawdzana podczas kontroli legalności zatrudnienia - przez straż graniczną oraz Powiatową Inspekcję Pracy.

RODZAJE UMÓW ZATRUDNIENIA

Umowa o pracę regulowana jest w Kodeksie Pracy. Może zostać zawarta na czas określony, próbny lub nieokreślony na piśmie.

Umową o pracę powinna zawierać:

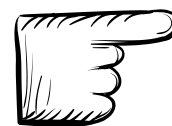
- dane pracodawcy i pracownika,
- rodzaj umowy, datę jej zawarcia,
- rodzaj pracy,
- wymiar czasu pracy,

РОБОТА, ЛЕГАЛЬНЕ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ, РЕЄСТРАЦІЯ В УПРАВЛІННІ ПРАЦІ

До категорії іноземців за межами ЄС, яким НЕ ПОТРІБНІ ДОДАТКОВІ ДОЗВОЛИ НА РОБОТУ в Польщі, серед іншого належать ті, хто має:

- дозвіл на постійне перебування/побyt stały та дозвіл на довготривалого резидента ЄС,
- дозвіл на тимчасове перебування для подружжя громадян Польщі,
- дозвіл на тимчасове перебування у разі пред'явлення документа, що підтверджує знання польської мови (наприклад, свідоцтво про закінчення поліцейської школи, післядипломної освіти, іспит на сертифікат польської мови принаймні на рівні B1),
- дозвіл на тимчасове перебування у зв'язку з денною формою навчання у виші,
- дозвіл на тимчасове перебування на основі возз'єднання сім'ї/łączenia rodzin,
- дійсну Карту поляка.

Іноземці, які легально перебувають у Польщі (безвіз, віза, подання документів на дозвіл на перебування) для виконання роботи потрібні додаткові документи: декларація про доручення роботи іноземцю, дозвіл на роботу типу А, дозвіл типу S - на сезонні роботи або дозвіл на тимчасове проживання та роботу / карта тимчасового перебування з доступом до ринку праці тощо.

ВАЖЛИВО! Якщо ти працевлаштований, то обов'язково мусиш мати на руках договір у письмовій формі, за підписом роботодавця. Такий договір перевіряється під час контролю законності працевлаштування - Прикордонною службою та Повітовою інспекцією праці

ВИДИ ДОГОВОРІВ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ

Трудовий договір регулюється КЗпП. Він може бути укладений письмово на визначений, пробний або невизначений термін.

Трудовий договір повинен містити:

- дані роботодавця та працівника,
- вид договору, дату його підписання,
- тип роботи/посада,

- miejsce wykonywania pracy,
- termin rozpoczęcia pracy,
- wynagrodzenie za pracę.

Umowa na czas określony lub nieokreślony musi zawierać termin wypowiedzenia, który wynosi:

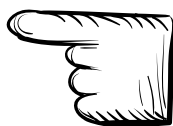
- 2 tygodnie jeżeli pracownik jest zatrudniony krócej niż 6 miesięcy,
- 1 miesiąc jeżeli pracownik jest zatrudniony co najmniej 6 miesięcy,
- 3 miesiące jeżeli pracownik jest zatrudniony co najmniej 3 lata.

Pracując na podstawie umowy o pracę, możesz bezpłatnie korzystać z wizyt do lekarzy w ramach NFZ, bezpłatnego leczenia w szpitalu, a także masz prawo do płatnego urlopu wypoczynkowego (od 20 do 26 dni w roku na pełnym etacie), zwolnienie lekarskie/L4, urlop macierzyński i wychowawczy, opiekę w czasie choroby dziecka czy członka rodziny. Wynika to z tego, że z umowy o pracę pracodawca opłaca wszystkie składki (na ubezpieczenie zdrowotne, chorobowe, rentowe, emerytalne) za pracownika.

Cudzoziemiec, zatrudniony na **umowie zlecenia** (regulowana w Kodeksie Cywilnym) posiada mniejsze uprawnienia w zakresie praw pracowniczych. Taka umowa nie daje prawa do płatnego urlopu wypoczynkowego, zasiłku macierzyńskiego oraz płatnego L4.

Ubezpieczenie zdrowotne jest obowiązkowe, więc cudzoziemiec może korzystać ze świadczeń bezpłatnej opieki zdrowotnej (wizyty u lekarza w ramach NFZ, leczenie w szpitalu).

WAŻNE! Pracując na umowie zlecenia, masz prawo złożyć do pracodawcy wniosek o objęcie Cię dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym i korzystać z płatnego zwolnienia lekarskiego/L4 i zasiłku macierzyńskiego. Tylko pracodawca może zgłosić pracownika do ZUS na jego prośbę, nie robi tego sam pracownik!

Świadczenie można uzyskać po 90 dniach (w przypadku umowy o pracę - po 30 dniach).

- trivalist' roboczo' czasu,
- mi'sce roboty,
- data pocatku roboty,
- rozmi'r vina'gorody.

Трудовий договiр на визначений чи невизначений термiн передбачає строк попередження/термiн вуповiдження, який становить:

- 2 тижнi, якщо працiвник був працевлаштований менш нiж 6 мiсяцiв
- 1 мiсяць, якщо працiвник був працевлаштований як мiнiмум 6 мiсяцiв
- 3 мiсяцi, якщо працiвник був працевлаштований як мiнiмум 3 роки

Працюючи за трудовим договором, ти можеш безкоштовно ходити до лiкаря та лiкуватися у лiкарнi в рамках Нацiонального фонду охорони здоров'я/NFZ, а також маеш право на щорiчну оплачувану вiдпустку (вiд 20 до 26 днiв), лiкарняне /L4, вiдпустку по вагiтностi та пологах та по доглядз за дитиною, лiкарняне по доглядз пiд час хвороби дитини чи члена сiм'i. Це пов'язано з тим, що роботодавець сплачує за тебе всi страховi внески (медичне страхування, страхування на випадок хвороби i материнства/ubezpieczenie chorobowe, страхування по iнвалiдностi та пенсiйне страхування).

iноземець, працевлаштований за **договором на виконання послуг**/umowa zlecenie (регулюється Цивiльним кодексом), має значно меншi права. Така угода не дає права на оплачувану вiдпустку, декретнi виплати, а також на оплачуване лiкарняне. При цьому страхування здоров'я є обов'язковим, тому iноземець може скористатися з безкоштовного медичного облугування (вiзит до лiкаря та перебування i лiкування в лiкарнi).

ВАЖЛИВО! Працюючи на пiдставi договору на виконання послуг/umowa zlecenie, ти маеш право написати заяву до свого роботодавця з проханням про вiдрахування з твоєї зарплати страхового внеску на випадок хвороби/ubezpieczenie chorobowe i користуватися з оплачуваної лiкарняної вiдпустки/L4 та декретних виплат. Тiльки роботодавець може заявити працiвника до Управлiння соцiального страхування / ZUS, працiвник не робить цього сам!

Лiкарнянi можна буде отримувати пiсля 90 днiв вiд початку вiдрахувань до Управлiння соцiального страхування (для трудового договору - пiсля 30 днiв).

REJESTRACJA W POWIATOWYM URZĘDZIE PRACY I PRAWO DO ZASIŁKU DLA BEZROBOTNYCH

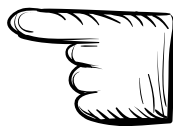
Cudzoziemcy spoza UE, którzy utracili pracę, mają prawo zarejestrować się w urzędzie pracy jako osoby bezrobotne, jeżeli posiadają m.in.:

- status uchodźcy,
- **zezwolenie na pobyt stały lub na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej,**
- **zezwolenie na pobyt czasowy dla członka rodziny obywatela polskiego,**
- zezwolenie na pobyt czasowy i pracę, gdy celem pobytu cudzoziemca jest wykonywanie pracy lub pełnienie funkcji w zarządzie osoby prawnej, pod warunkiem, że nie posiadają w niej żadnych udziałów lub akcji i **bezpośrednio przed rejestracją jako bezrobotni byli nieprzerwanie zatrudnieni w Polsce przez okres co najmniej 6 miesięcy** oraz spełnią warunki określone w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji.

Zasiłek, wypłacany przez Urząd Pracy, może uzyskać osoba zarejestrowana jako osoba bezrobotna, dla której nie ma propozycji odpowiedniej pracy, stażu, przygotowania zawodowego dorosłych, szkolenia, prac interwencyjnych lub robót publicznych oraz w okresie 18 miesięcy bezpośrednio, poprzedzających dzień zarejestrowania, łącznie przez okres co najmniej 365 dni, była zatrudniona i osiągała wynagrodzenie w kwocie co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Rejestracji w Powiatowym Urzędzie Pracy w Żorach można dokonać za pośrednictwem portalu www.praca.gov.pl lub bezpośrednio w urzędzie.

WAŻNE! Każdy zarejestrowany w Urzędzie pracy cudzoziemiec jest zgłoszony do ubezpieczenia zdrowotnego, czyli może korzystać z usług placówek medycznych (wizyty u lekarza oraz leczenie w szpitalu) bezpłatnie w ramach NFZ.

РЕЄСТРАЦІЯ В ПОВІТОВОМУ УПРАВЛІННІ ПРАЦІ ТА ПРАВО НА ДОПОМОГУ ДЛЯ БЕЗРОБІТНИХ

Іноземці за межами ЄС, які втратили роботу, мають право зареєструватися в управлінні праці як безробітні, якщо вони мають, в т.ч.:

- статус біженця,
- **дозвіл на постійне перебування або дозвіл на перебування резидента ЄС,**
- **дозвіл на тимчасове перебування для члена сім'ї громадянина Польщі,**
- дозвіл на тимчасове перебування та роботу, коли метою перебування іноземця є виконання роботи або виконання функції в правлінні юридичної особи за умови, що вони не володіють жодними акціями чи акціями та якщо **безпосередньо перед реєстрацією безробітними вони постійно працювали в Польщі протягом щонайменше 6 місяців** і відповідали умовам, встановленим Законом про сприяння зайнятості та інститутам ринку праці,
- дозвіл на тимчасове проживання, виданий з метою виконання роботи за професією, що вимагає високої кваліфікації.

На допомогу для безробітних від Повітового управління праці має особа, для котрої немає пропозиції підходящої роботи, стажування, навчання, інтервенційних робіт чи громадських робіт, і котра протягом 18 місяців, що передували дню реєстрації, загалом не менше 365 днів, була працевлаштована і отримувала винагороду в розмірі не менш ніж мінімальна заробітна плата (з одного чи більше місць праці разом).

Зареєструватися у Повітовому управлінні праці в Жорах можна через портал www.praca.gov.pl або безпосередньо в управлінні.

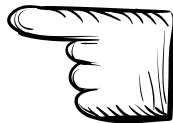

ВАЖЛИВО! Кожен зареєстрований в Управлінні праці іноземець застрахований обов'язковим медичним страхуванням в Національному фонді охорони здоров'я (NFZ), що дає йому право на безкоштовні візити до лікаря та перебування й лікування в лікарні.

ОŚWIADCZENIE O POWIERZENIU WYKONYWANIA PRACY CUDZOZIEMCOWI

Na prośbę pracodawcy Urząd Pracy wydaje oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi, przy czym okres zatrudnienia nie może przekroczyć 6 miesięcy w ciągu kolejnych 12 miesięcy.

WAŻNE! W przypadku niepodjęcia pracy przez cudzoziemca (z różnych powodów: zmieniła się sytuacja u pracodawcy lub pracownika, działalność gospodarcza została zamknięta lub zawieszona) OŚWIADCZENIE NIE ANULUJE SIĘ AUTOMATYCZNIE!

Czyli w przypadku zatrudnienia u innego pracodawcy pracownik już nie będzie mógł pracować 6 miesięcy, a tylko tyle, ile zostało od momentu wprowadzenia pierwszego oświadczenia do ewidencji oświadczeń. Żeby anulować oświadczenie, pracodawca musi się zwrócić z taką prośbą do urzędu pracy oraz wyjaśnić przyczynę niezatrudnienia.

Szczegółowe informacje oraz pomoc w zakresie rejestracji w Powiatowym Urzędzie Pracy w Żorach można uzyskać pod nr tel. 32 43 42 790 w. 250, 269 i 251 lub na stronie internetowej www.pup.zory.pl

GDZIE SZUKAĆ PRACY:

- ogłoszenia w Powiatowym Urzędzie Pracy - Oferty pracy www.pup.zory.pl,
- ogłoszenia na portalu www.zorydopracy.pl, który łączy pracodawców i pracowników,
- na stronach internetowych publikujących ogłoszenia o pracy,
- ogłoszenia w supermarketach, sklepach, urzędach pocztowych.

ДЕКЛАРАЦІЯ ПРО ДОРУЧЕННЯ РОБОТИ ІНОЗЕМЦЮ

На прохання роботодавця Повітове управління праці видає декларацію про доручення роботи іноземцю/ оświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi, при цьому строк працевлаштування не може перевищувати 6 місяців протягом наступних 12 місяців.

ВАЖЛИВО! Якщо іноземець не приступає до роботи (з різних причин: змінилася ситуація у роботодавця чи працівника, підприємницька діяльність була закрита або призупинена), декларація НЕ АНУЛЮЄТЬСЯ АВТОМАТИЧНО!

Це означає, що у разі працевлаштування у іншого роботодавця працівник не зможе працювати 6 місяців, а лише стільки, скільки часу залишилось з моменту внесення першої декларації до реєстру декларацій. Для скасування декларації роботодавець повинен подати такий запит до Управління праці та пояснити причину непрацевлаштування.

Детальну інформацію та допомогу у справі реєстрації в Повітовому управлінні праці в Жорах можна отримати за телефонами 32 43 42 790 (внутрішні 250, 269 та 251) або на веб-сайті www.pup.zory.pl

ДЕ ШУКАТИ РОБОТУ:

- оголошення в Повітовому управлінні праці – Пропозиції праці/Oferty pracy www.pup.zory.pl,
- оголошення на порталі www.zorydopracy.pl який об'єднує працедавців та працівників,
- на інтернет-сайтах, які публікують оголошення про роботу,
- оголошення в супермаркетах, магазинах, поштових відділеннях.

ŚWIADCZENIA 500+, POMOC SPOŁECZNA

Jako cudzoziemiec możesz skorzystać z następujących świadczeń:

- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka w wysokości 2 500 zł na każde dziecko – w przypadku urodzenia się więcej niż 2 żywych dzieci podczas jednego porodu,
- świadczenie „Za życiem”, jednorazowo w wysokości 4 000 zł,
- świadczenie rewalidacyjne w wysokości 500 zł miesięcznie,
- stypendium szkolne i zasiłek szkolny,
- dodatek mieszkaniowy.

Cudzoziemcom, przebywającym na terytorium Polski na podstawie zezwolenia na pobyt stały, posiadającym **kartę czasowego pobytu z adnotacją „dostęp do rynku pracy”** lub w związku z uzyskaniem statusu uchodźcy, jeżeli zamieszkują z członkami rodzin na terytorium Rzeczypospolitej, przysługują następujące świadczenia:

- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka w wysokości 1 000 zł,
- świadczenie rodzicielskie w wysokości 1 000 zł miesięcznie,
- zasiłek rodzinny oraz dodatki do niego,
- zasiłek pielęgnacyjny,
- specjalny zasiłek opiekuńczy i świadczenie pielęgnacyjne,
- świadczenia alimentacyjne, nie wyżej niż 500 zł miesięcznie,
- świadczenie wychowawcze w wysokości 500 zł miesięcznie,
- świadczenie „Dobry Start” w wysokości 300 zł jednorazowo.

ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE „500+”

To świadczenie ma na celu częściowe pokrycie wydatków, związanych z wychowywaniem dziecka, przysługujące w wysokości **500 zł miesięcznie na każde dziecko w wieku do 18 lat, które mieszka w Polsce.**

Świadczenie wychowawcze przysługuje m.in. cudzoziemcom:

- przebywającym na terytorium RP na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji,
- posiadającym kartę pobytu z adnotacją „dostęp do rynku pracy”, jeżeli zamieszkują z dziećmi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,

„500+”, ВИДИ СОЦІАЛЬНИХ ДОПОМОГ

Іноземець може скористатися з наступних видів соціальної допомоги:

- одноразова допомога при народженні дитини в розмірі 2 500 злотих на кожну дитину – у випадку народження більш ніж 2 дітей під час одних пологів,
- допомога „За життям”, одноразово 4 000 злотих,
- допомога реабілітаційна, щомісяця в розмірі 500 злотих для дітей віком до 36 місяців,
- шкільна стипендія та допомога,
- пільга на оплату житлово-комунальних послуг.

Іноземці, які перебувають на території Польщі на підставі дозволу на постійне перебування/ стау роботу, а також ті, котрі мають дозвіл на тимчасове перебування з анотацією „доступ до ринку праці”/dostęp do rynku pracy або у зв'язку з отриманням статусу біженця, якщо проживають разом з членами сім'ї на території Польщі, мають право на такі пільги:

- одноразова допомога при народженні дитини в розмірі 1 000 злотих,
- допомога для батьків/ świadczenie rodzicielskie в розмірі 1 000 злотих на місяць,
- допомога для сімей/zasiłek rodzinny та додатки до неї,
- допомога по догляду (для людей з інвалідністю та для людей віком від 75 років),
- спеціальна допомога по догляду,
- виплати аліментційні, не більш ніж 500 злотих на місяць,
- допомога на виховання дитини 500+,
- допомога «Добрий старт» у розмірі 300 злотих одноразово.

ДОПОМОГА НА ВИХОВАННЯ ДИТИНИ „500+”

Ця допомога призначена для часткового покриття витрат, пов'язаних з вихованням дитини, **у розмірі 500 злотих на місяць для кожної дитини до 18 років, яка проживає в Польщі.**

Допомога по догляду за дитиною належить, в т.ч. іноземцям:

- котрі перебувають на території Польщі на підставі дозволу на тимчасове перебування для виконання роботи за професією, що вимагає високої кваліфікації,

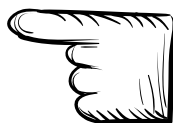
z wyłączeniem (!) obywateli państw trzecich, którzy uzyskali zezwolenie na pracę na terytorium państwa członkowskiego na okres nieprzekraczający sześciu miesięcy, obywatele państw trzecich przyjętych w celu podjęcia studiów lub pracy sezonowej oraz obywatele państw trzecich, którzy mają prawo do wykonywania pracy na podstawie wizey.

Złożyć dokumenty na 500+ może jeden z rodziców albo opiekunów prawnych, który powinien oświadczyć na piśmie, że mieszka w Polsce razem z dzieckiem.

ŚWIADCZENIE „DOBRY START”

To jednorazowe coroczne świadczenie, przysługujące na dzieci w wieku szkolnym w wysokości 300 zł. Świadczenie przysługuje m.in. cudzoziemcom, posiadającym kartę pobytu z adnotacją „dostęp do rynku pracy”, jeżeli zamieszkują z członkami rodzin na terytorium Rzeczypospolitej. Ostateczny termin złożenia wniosku na świadczenie 300+ to 30 listopada każdego roku.

WAŻNE! W przypadku odmowy o udzielenie świadczenia masz prawo w ciągu 14 dni od otrzymania decyzji złożyć odwołanie.

Odwołanie musi zawierać:

- dane osoby, która składa dokument (imię i nazwisko, jej adres zamieszkania),
- wyrażenie niezadowolenia z decyzji i żądanie, czyli to, co chcemy,
- dodatkowe argumenty, dlaczego uważasz, że przysługuje Ci świadczenie (np. bardzo długim terminem, czasami kilkuletnim, rozpatrywania dokumentów na kartę pobytu przez urzędy wojewódzkie).

Każda sprawa w ramach odwołania jest rozpatrywana osobno przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze (SKO).

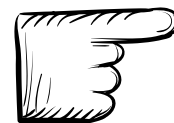
Szczegółowe informacje dotyczące ww. świadczeń oraz warunki ich otrzymania można uzyskać w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej – ul. Wodzisławska 1, telefonicznie 32 43 29 161, 162 lub drogą mailową: dsr@mops.zory.pl.

- котрі мають картку перебування/kartę pobytu з анотацією „доступ до ринку праці”, якщо вони проживають з дітьми на території Польщі, **за винятком (!) громадян третіх країн, які отримали дозвіл на роботу на термін, що не перевищує шести місяців, приїхали до Польщі з метою навчання у ВНЗ чи сезонної роботи, а також іноземці, котрі мають право працювати на підставі візи.**

Подати заяву на допомогу 500+ може один із батьків або призначений судом опікун, котрий повинен заявити в письмовій формі, що він проживає у Польщі з дитиною.

ДОПОМОГА „ДОБРИЙ СТАРТ”

Це щорічна одноразова допомога для дітей шкільного віку в розмірі 300 злотих. На неї мають право іноземці з картою перебування з анотацією „доступ до ринку праці”, якщо вони проживають з дитиною на території Польщі. Кінцевий термін подання заявки на пільгу 300+ – 30 листопада кожного року.

ВАЖЛИВО! У разі відмови у наданні соціальної допомоги ти маєш право оскаржити рішення протягом 14 днів від моменту його отримання.

Апеляція повинна містити:

- особові дані заявника (ім'я та прізвище, адреса проживання),
- висловлення невдоволення рішенням, що саме ти вимагаєш,
- додаткові аргументи, чому ти вважаєш, що маєш право на пільгу (наприклад, термін розгляду заяв на картки перебування у воєводському управлінні іноді триває роками).

Апеляційна справа розглядається Апеляційною колегією місцевого самоврядування в окремому порядку.

Детальну інформацію щодо перелічених соціальних допомог та умови для їх отримання можна отримати в Міському осередку соціальної допомоги – вул. Воджіславска, 1, зателефонувавши на номер 32 43 29 161, 162 або написавши на e-mail: dsr@mops.zory.pl.

WYNAJEM MIESZKANIA MIEJSKIEGO I PRYWATNEGO

Chcąc zamieszkać w Żorach, możesz starać się o najem lokalu komunalnego lub socjalnego (w tym mieszkanie w ramach programu „Z przyszłością w Żorach”) lub wynająć mieszkanie u prywatnego właściciela.

NAJEM LOKALU KOMUNALNEGO LUB SOCJALNEGO

O najem lokalu komunalnego (o pełnym czynszu) lub lokalu o najmie socjalnym z gminnego zasobu mogą ubiegać się cudzoziemcy, legalnie przebywający na terenie Polski (karta czasowego pobytu, karta stałego pobytu, karta rezydenta długoterminowego). Taka możliwość przysługuje osobom, rodzinom, osiągającym niskie dochody, które nie są w stanie wynająć mieszkania na wolnym rynku. Ponadto musi być spełnione tzw. kryterium powierzchni dot. lokalu, w którym cudzoziemiec zamieszkuje obecnie.

Termin przyjmowania wniosków do Działu Lokalowego ZBM upływa 31 sierpnia danego roku, podlegają one rozpatrzeniu na rok następny. Okres oczekiwania wynosi około 2-3 lat.

Umowy o najmie socjalnym zawierane są na czas określony, tj. na 2 lata.

Najemcy mieszkań komunalnych o pełnym czynszu mają możliwość wykupu zajmowanego lokalu komunalnego z 2% bonifikatą (zniżką), za każdy rok zamieszkiwania w zasobie gminy.

PROGRAM „Z PRZYSZŁOŚCIĄ W ŻORACH”

Gmina Żory oferuje także możliwość wynajmu mieszkania w ramach programu „Z przyszłością w Żorach”. To unikalny w skali całego kraju program dzięki, któremu w Żorach powstanie docelowo około 1000 nowoczesnych mieszkań wraz z możliwością wynajęcia miejsc garażowych. Program ten powstał głównie z myślą o osobach, których dochody przewyższają kryteria dochodowe do najmu mieszkań komunalnych oraz socjalnych, a które nie chcą lub nie mogą wziąć kredytu hipotecznego.

ОРЕНДА МІСЬКОГО ТА ПРИВАТНОГО ЖИТЛА

Якщо ти хочеш жити в Жорах, можеш подати заяву на винайм комунального або соціального житла (в т.ч. квартири в рамках програми „З майбутнім у Жорах”) або ж орендувати квартиру у приватного власника.

ВИНАЙМ КОМУНАЛЬНОГО АБО СОЦІАЛЬНОГО ЖИТЛА

Іноземці, які легально проживають у Польщі (карта тимчасового перебування, карта постійного перебування, карта довготермінового резидента), можуть подати заяву на винайм комунальної квартири (з повним чиншем) або соціальної квартири (з низькими стандартами) з міського житлового фонду. Така можливість доступна людям, сім'ям, які отримують низький дохід і не можуть зняти квартиру на вільному ринку. При цьому значення має площа житла, в якому іноземець проживає на даний час.

Кінцевий термін прийому заяв до відділу житлово господарства Управління муніципальних будинків/ZBM - 31 серпня даного року, вони підлягають розгляду наступного року. Термін очікування на квартиру в гміні Жори становить близько 2-3 років.

Договори соціальної винайму укладаються на визначений термін, тобто на 2 роки.

Орендарі комунальних квартир з повним чиншем мають можливість придбати комунальну квартиру зі знижкою 2% за кожен рік проживання в міській квартирі.

ПРОГРАМА „З МАЙБУТНІМ В ЖОРАХ”

Гміна Жори також пропонує можливість винайняти квартиру в рамках програми „З майбутнім у Жорах”. Це унікальна програма в національному масштабі, завдяки якій у Жорах буде побудовано приблизно 1000 сучасних квартир з можливістю оренди гаражних місць. Ця програма була створена в основному для людей з високим доходом, котрі водночас не хочуть/не можуть взяти кредит на житло.

źródło: ZTK

Koszt czynszu w takich mieszkaniach wynosi od 20 zł za m². Wynajmujący muszą posiadać zdolność czynszową oraz nie posiadać tytułu prawnego do innego lokalu mieszkalnego/domu jednorodzinnego w Żorach czy miejscowości pobliskiej.

Formularz zgłoszenia uczestnictwa w ww. programie dostępny jest na stronie internetowej ZBM Żory. Umowa najmu zawierana jest na czas nieokreślony. Najemca otrzymuje mieszkanie w stanie deweloperskim, wykańcza go we własnym zakresie, ponosząc wszystkie związane z tym koszty.

UMOWA NAJMU

Cudzoziemiec, szukając mieszkania na terenie Żor, może też zwrócić się o pomoc do pośrednika biura nieruchomości lub też szukać mieszkania, domu na własną rękę np. na stronach z ogłoszeniami.

źródło: ZTK

Вартість чиншу в квартирах становить від 20 злотих за 1 кв.м. житла. Орендар мусить мати достатній рівень доходів, що дозволить орендувати дану площу приміщення, та не мати права власності на іншу квартиру / будинок у Жорах та околиці.

Заяву на участь у програмі слід подати в електронній формі. Договір оренди укладається на невизначений термін. Орендар отримує квартиру девелоперського стандарту, ремонт потрібно зробити самостійно.

ДОГОВІР ОРЕНДИ

Іноземець, який шукає квартиру в Жорах, може також звернутися за допомогою до агента з нерухомості або шукати житло самостійно, наприклад, на сайтах оголошень.

Договір оренди повинен містити:

- дані сторін, тобто особисті дані орендаря та орендодавця,

W umowie najmu powinno być zawarte:

- dane stron, tj. dane osobowe Najemcy i Wynajmującego,
- numer dokumentów potwierdzających prawdziwość danych (np. paszport zagraniczny obywatela Ukrainy, karta pobytu, PESEL),
- opisany przedmiot umowy najmu i dokładny adres lokalu wynajmowanego,
- okres, na jaki umowa zostaje zawarta (lub na czas nieokreślony),
- warunki wypowiedzenia umowy najmu przez obie strony,
- wysokość należnych opłat – odstępnе, czynsz (jeśli jest) i media (woda, prąd, gaz).

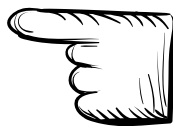
Bardzo ważnym jest określenie w umowie, bądź oddzielnym protokole zdawczo-odbiorczym stanu technicznego lokalu na dzień przejmowania lokalu.

Podpisując umowę najmu, właściciel automatycznie zgadza się na zameldowanie pod tym adresem osób, wpisanych do umowy.

Шукаючи mieszkania на własną rękę, zwróć uwagę w ogłoszeniu na możliwe dodatkowe koszty, a mianowicie: kaucję mieszkaniową (2 lub 3-krotny koszt odstępnego) oraz prowizję agencji nieruchomości.

Co ciekawe, w Polsce oraz wielu krajach europejskich na panelu windy cyfrą 0 określa się parter, a pierwsze piętro to 1. Inaczej jest na Ukrainie, Białorusi etc., gdzie piętra zaczynają się od 1. A więc w Polsce I piętro to na Ukrainie o jedno piętro wyżej, czyli II.

WAŻNE! UMOWA OKAZJONALNA - taki wyraz w ogłoszeniu oznacza, że będziesz musiał znaleźć osobę, która posiada w Polsce na własność mieszkanie/dom i poświadczy u notariusza, że w przypadku, gdy umowa przestanie obowiązywać, zagwarantuje Ci mieszkanie u siebie.

Wszystkie sprawy związane z najmem lokali w zasobie Gminy Żory załatwia Dział Lokalowy w Zarządzie Budynków Miejskich, al. Wojska Polskiego 4a, 44-240 Żory, tel. 32 43 56 344 wew. 37, 41, 42, e-mail: lokalowy@zbmzory.pl.

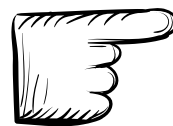
- номери особових документів (наприклад, закордонний паспорт чи карта на перебування, пeсeль),
- описаний предмет договору оренди та точна адреса орендованого житла,
- період, на який укладається договір (або на невизначений термін),
- умови розірвання договору оренди обома сторонами,
- розмір орендної плати – для власника та чиншу (якщо є) та комунальних послуг (вода, електроенергія, газ).

Дуже важливо визначити технічний стан приміщення в договорі або в окремому протоколі передачі-прийняття житла.

Підписуючи договір найму, власник автоматично погоджується прописати за цією адресою особи, вписані в договорі.

Шукаючи квартиру самостійно, зверни увагу на можливі додаткові витрати, а саме: депозит за житло/каусја (подвійна або потрійна вартість місячної оренди/odstępnego) та комісія агентства нерухомості.

До речі, у Польщі та багатьох європейських країнах цифра 0 на панелі ліфта означає перший поверх, а другий поверх – 1. Інакше в Україні, Білорусі тощо, де відлік поверхів починається з 1. Отже, перший поверх у Польщі – це в Україні на один поверх вище, тобто другий поверх.

ВАЖЛИВО! ДОГОВІР ОКАЗІОНАЛЬНОЇ ОРЕНДИ (примусового виселення) - цей вираз в оголошенні означає, що тобі доведеться знайти людину, яка є власником квартири / будинку в Польщі та письмово задекларує у нотаріуса, що, у разі розірвання договору, гарантує тобі проживання у себе.

Всі справи, пов'язані з орендою міського житла в Жорах, можеш вирішити у Відділі житлового господарства Управління муніципальних будинків/ZBM за адресою: аля Війська Польського, 4а, тел. 32 43 56 344 внутрішній – 37, 41, 42, e-mail: lokalowy@zbmzory.pl.

PRZYCHODNIA, SZPITAL, UBEZPIECZENIE ZDROWOTNE

W Polsce można leczyć się, korzystając z 2 opcji: publicznej służby zdrowia (bezpłatnie) lub prywatnie.

Jeśli pracujesz na umowie o pracy lub umowie zlecenie, pracodawca co miesiąc płaci za ciebie składki zdrowotne. Dzięki temu posiadasz ubezpieczenie zdrowotne (ubezpieczenie w razie zachorowania, wypadku, urazu, zatrucia, stanu zagrożenia życia etc.) i możesz bezpłatnie chodzić do lekarza (w ramach NFZ) oraz leczyć się w szpitalu/rodzić dziecko etc.

WAŻNE! Jeśli nie pracujesz lub straciłeś pracę, możesz zgłosić siebie lub dziecko do ubezpieczenia zdrowotnego u pracodawcy małżonka/matżonki. Jednak nie można zgłosić do ubezpieczenia partnera/partnerkę!

Możesz także ubezpieczyć się samodzielnie w Narodowym Funduszu Zdrowia lub prywatnym centrum ubezpieczeniowym.

DEKLARACJA WYBORU LEKARZA, PIELĘGNIARKI, POŁOŻNEJ

Żeby zacząć chodzić do lekarza rodzinnego, musisz zadeklarować się do poradni w Żorach, czyli podpisać deklaracje. Najpierw sprawdź, czy istnieje taka możliwość w przychodni obok twojego miejsca zamieszkania.

Przy deklaracji musisz mieć ze sobą dowód osobisty/paszport, aby wypełnić dokładnie swoje dane osobowe i podać numer dokumentu tożsamości. Deklarujemy się do: lekarza rodzinnego, pielęgniarki środowiskowej, a kobiety dodatkowo do położnej środowiskowo-rodzinnej.

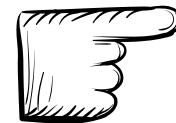
Przy przeprowadzce weź ze sobą z Ukrainy kartę zdrowia dziecka oraz kartę szczepień, którą trzeba będzie przetłumaczyć na język polski.

Jeżeli zaistnieje potrzeba skorzystania z wizyty u specjalisty, twój lekarz rodzinny wypisze Ci odpowiednie skierowanie. Nie jest ono potrzebne do następujących lekarzy specjalistów: ginekologa i położnika, onkologa, psychiatry, wenerologa, dentysty.

ПОЛІКЛІНІКА, ЛІКАРНЯ, МЕДИЧНЕ СТРАХУВАННЯ

У Польщі можна лікуватися двома способами: безкоштовно (в рамках державної служби охорони здоров'я) та приватно.

Якщо ти працюєш за трудовим договором/умова о працє або договором на виконання послуг/умова зlecenie, твій роботодавець сплачує за тебе щомісячні внески на охорону здоров'я. Завдяки цьому у тебе є медичне страхування/ubezpieczenie zdrowotne (на випадок хвороби, нещасного випадку, травми, отруєння, стану, що загрожує життю тощо) і ти можете безкоштовно ходити до лікаря (у рамках Національного фонду охорони здоров'я - NFZ) та лікуватися в лікарні/народити дитину тощо.

ВАЖЛИВО! Якщо ти не працюєш або втратив роботу, можеш застрахувати себе та дитину у роботодавця чоловіка чи дружини. Але не можна застрахувати у роботодавця партнера/партнерку.

Також можеш самостійно застрахуватися в Національному фонді охорони здоров'я або в приватній страховій агенції.

ЗАЯВА ПРО ВИБІР ЛІКАРЯ, МЕДСЕСТРИ, АКУШЕРКИ

Щоб почати відвідувати сімейного лікаря, потрібно звернутися до поліклініки в Жорах, тобто підписати заяву про вибір, тзв. декларацію. Спочатку перевірь, чи є можливість це зробити в поліклініці поруч з твоїм місцем проживання.

При підписанні декларації потрібно мати при собі особовий документ (карту побиту чи закордонний паспорт). Записуємося до: сімейного лікаря, медсестри, а жінки додатково - до акушерки.

Під час переїзду візьми з України медичну карту та карту щеплень дитини, яку доведеться перекласти польською мовою.

Сімейний лікар при необхідності випише направлення до іншого фахівця. Направлення не потрібно до таких лікарів-спеціалістів: гінеколога та акушера, онколога, психіатра, венеролога та стоматолога.

WAŻNE! W ramach ubezpieczenia zdrowotnego, możesz bezpłatnie korzystać z usług lekarza i zakładów opieki zdrowotnej, z którymi NFZ podpisał umowę. W takich przychodniach czy szpitalach wisi tablica z napisem „Narodowy Fundusz Zdrowia”. Ubezpieczony obcokrajowiec **MA TAKIE SAME PRAWA** do korzystania z bezpłatnych usług zakładów opieki zdrowotnej, jak i obywatel Polski!

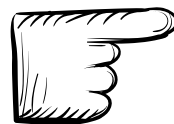
KARTA NFZ

Choć wszyscy Polacy podlegają pod Narodowy Fundusz Zdrowia, rozwiązania administracyjne w poszczególnych województwach nie zawsze są ujednoczone. Na Śląsku pacjenci otrzymują specjalną Kartę Ubezpieczenia Zdrowotnego, która służy do weryfikacji statusu ubezpieczenia, jest nośnikiem danych pacjenta oraz służy do autoryzacji wykonywanych świadczeń medycznych.

Kartę Ubezpieczenia Zdrowotnego należy okazywać przy każdej wizycie u lekarza rodzinnego, stomatologa czy lekarza specjalisty.

Kartę NFZ można wyrobić w Delegaturze Śląskiego OW NFZ Rybniku (ul. 3 Maja 29, tel. 32 429 49 95).

Aktualną listę placówek opieki zdrowotnej w Żorach znajdziesz w zakładce „Opieka zdrowotna w Żorach – informacje” na stronie www.zory.pl.

ВАЖЛИВО! Ти можеш безкоштовно скористатися послугами лікаря та закладів охорони здоров'я, з якими Національний фонд охорони здоров'я підписав договір. У таких поліклініках або лікарнях висить табличка з написом „Narodowy Fundusz Zdrowia”. Застрахований іноземець **МАЄ ТАКІ Ж ПРАВА** користуватися безкоштовними послугами закладів охорони здоров'я, як і громадянин Польщі!

КАРТКА NFZ

Хоча всі громадяни Польщі підпадають під дію Національного фонду охорони здоров'я, адміністративні рішення в окремих регіонах не завжди стандартизовані. У Сілезькому воєводстві пацієнти отримують спеціальну картку медичного страхування, яка використовується для підтвердження страхового статусу, є носієм даних пацієнта та використовується для авторизації наданих медичних послуг.

Ти повинен показувати картку медичного страхування кожного разу, коли відвідуєш свого сімейного лікаря, стоматолога чи лікаря-спеціаліста.

Картку NFZ можна отримати в Сілезькому регіональному відділенні Національного фонду охорони здоров'я в Рибніку (вул. 3 Травня 29, тел. 32 429 49 95).

Актуальний перелік закладів охорони здоров'я в Жорах знайдеш в рубриці „Opieka zdrowotna w Żorach – informacje” на сайті www.zory.pl.

NIEODPŁATNA POMOC PRAWNA

Cudzoziemcy, zamieszkujący w Żorach, mogą zwrócić się o udzielenie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, w sprawach dotyczących: uregulowania pobytu w Rzeczypospolitej Polskiej, uzyskania obywatelstwa polskiego, uzyskania uprawnienia do wykonywania pracy etc.

Żeby otrzymać taką pomoc, musisz oświadczyć, że nie jesteś w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej oraz podać imię, nazwisko, adres oraz numer PESEL (lub numer paszportu zagranicznego obywatela Ukrainy czy innego dokumentu tożsamości).

Punkty stacjonarne nieodpłatnej pomocy prawnej i poradnictwa obywatelskiego znajdują się w Żorach przy ul. Wodzisławskiej 1/1. Obecnie porady odbywają się jedynie telefonicznie lub on-line.

W celu umówienia terminu i sposobu porady należy skontaktować się z pracownikami Wydziału Polityki Społecznej Urzędu Miasta Żory, ul. Rynek 9 - II piętro, tel. 32 43 48 302.

БЕЗКОШТОВНА ЮРИДИЧНА ДОПОМОГА

Іноземці, котрі проживають у Жорах, можуть звернутися за безкоштовною правовою допомогою та консультацією щодо їх громадянських прав і обов'язків з питань: врегулювання статусу перебування в Польщі, отримання польського громадянства, отримання дозволів на виконання робіт тощо.

Щоб отримати таку безкоштовну допомогу, необхідно задекларувати, що ти не в змозі заплатити за цю послугу та подати ім'я, прізвище, адресу та номер PESEL (або ж номер закордонного паспорту чи іншого особового документа).

Стационарні пункти безоплатної правової допомоги та громадянського консультування знаходяться в Жорах за адресою вул. Водзіславська 1/1. На даний час консультації надаються лише по телефону та онлайн.

Щоб домовитись про термін та спосіб надання консультації, скontaktуйся з працівниками Відділу соціальної політики Жорської міської ради, вул. Ринек 9 - II поверх, тел. 32 43 48 302.

Ośrodek wsparcia
Cudzoziemców

**Бесплатная помощь
иностранцам!**

Бесплатные:

- юридическая помощь
- психологическая помощь
- консультации

☎ 32 630 45 99 🌐 owc.org.pl ✉ owc@klaster.org.pl

DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA DLA OBCOKRAJOWCÓW

Jako obcokrajowiec masz prawo podejmować i wykonywać indywidualną działalność gospodarczą, jeśli posiadasz m. in.:

- zezwolenie na pobyt stały,
- zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej,
- zezwolenie na pobyt czasowy w związku z małżeństwem, zawartym z obywatelem polskim, zamieszkałym na terytorium Polski,
- zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku m.in. z „połączeniem z rodziną”, kształceniem się na studiach,
- status uchodźcy, ochronę uzupełniającą, zgodę na pobyt ze względów humanitarnych lub zgodę na pobyt tolerowany,
- zezwolenie na pobyt czasowy w celu wykonywania działalności gospodarczej, udzielone ze względu na kontynuowanie prowadzonej już działalności gospodarczej na podstawie wpisu do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej,
- ważną Kartę Polaka.

Cudzoziemcy, którzy nie należą do wyżej opisanych kategorii oraz nie są obywatelami państw członkowskich UE, Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA) oraz państw niebędących stronami umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, które mogą korzystać ze swobody przedsiębiorczości, mają prawo do podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej wyłącznie w formie spółki:

- komandytowej,
- komandytowo-akcyjnej,
- z ograniczoną odpowiedzialnością,
- akcyjnej.

Wszelkich informacji udzielą pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Urzędu Miasta Żory, ul. Rynek 9 - II piętro, tel. 32 43 48 134, 135, 184.

ПІДПРИЄМНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ДЛЯ ІНОЗЕМЦІВ

Як іноземець, ти маєш право займатися індивідуальною підприємницькою діяльністю, якщо у тебе є, в т.ч.:

- дозвіл на постійне перебування,
- дозвіл на перебування довгострокового резидента ЄС,
- дозвіл на тимчасове перебування на основі шлюбу з громадянином Польщі, який проживає в Польщі,
- дозвіл на тимчасове перебування, наданий у зв'язку, зокрема, з возз'єднанням із сім'єю, навчанням в університеті,
- статус біженця, дозвіл на перебування з гуманітарних причин,
- дозвіл на тимчасове перебування з метою ведення підприємницької діяльності, виданий у зв'язку з продовженням підприємницької діяльності, яка вже проводилася на підставі внесення до Центрального реєстру та інформації про господарську діяльність (CEDG),
- дійсну Карту поляка.

Іноземці, які не належать до вищезазначених категорій і не є громадянами держав-членів ЄС, Європейської асоціації вільної торгівлі (ЕАВТ) та країн, що не є сторонами Угоди про Європейський економічний простір (ЄЕП), які можуть користуватися зі свободи підприємницької діяльності, мають право відкривати та здійснювати підприємницьку діяльність лише у формі товариства:

- командитного,
- командитно-акціонерного,
- з обмеженою відповідальністю,
- акціонерного.

За детальнішою інформацією зверніться до працівників Відділу соціальної політики Жорської міської ради, вул. Ринек - II поверх, тел. 32 43 48 134, 135, 184.

WAŻNE TELEFONY, ADRESY I STRONY INTERNETOWE

Policja/Поліція – (tel. 112 – numer alarmowy)

ul. Wodzistawska 3, 44-240 Żory, tel. 32 47 88 200, tel. 997 (bezpośrednio)

Straż Pożarna/Пожежна охорона – (tel. 112)

ul. Ognkowa 10, 44-240 Żory, tel. 32 43 45 438, tel. 998 (bezpośrednio)

Pogotowie Ratunkowe/Швидка медична допомога – (tel. 112)

ul. Dąbrowskiego 20, 44-240 Żory, tel. 32 43 41 240, tel. 999 (bezpośrednio)

Szpital Miejski w Żorach/ Міський шпиталь

ul. Dąbrowskiego 20, 44-240 Żory, tel. 32 43 41 224

Urząd Miasta Żory/Жорська міська рада

ul. Rynek 9, 44-240 Żory, tel. 32 43 48 100;

Al. Wojska Polskiego 25, 44-240 Żory, tel. 32 43 48 200, fax. 32 43 51 215

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej/Міський осередок соціальної допомоги

ul. Wodzistawska 1, 44-240 Żory, tel. 32 43 29 161, 162, dsr@mops.zory.pl

Miejski Żłobek w Żorach/Міські яслі

osiedle Sikorskiego, 44-240 Żory, tel. 32 43 52 580, zlobek_zory@interia.pl

Powiatowy Urząd Pracy w Żorach/ Повітове управління праці

ul. Osińska 48, 44-240 Żory,

tel. 32 43 42 014, fax. 32 43 42 790, sekretariat@pup.zory.pl

ВАЖЛИВІ ТЕЛЕФОНИ, АДРЕСИ ТА ІНТЕРНЕТ-САЙТИ

Miejski Ośrodek Kultury w Żorach/Міський осередок культури в Жорах

ul. Dolne Przedmieście 1, 44-240 Żory,

tel.: 32 43 42 436, 32 43 41 993, mok@mok.zory.pl, www.mok.zory.pl

Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji/Міський осередок спорту та рекреації

www.mosir.zory.pl

Muzeum Miejskie w Żorach/Міський музей

ul. Muzealna 1/2, 44-240 Żory, tel. 32 43 43 714

Miejska Biblioteka Publiczna w Żorach/Міська публічна бібліотека

ul. Rybnicka 6-8, 44-240 Żory, tel. 32 43 44 584, mbp@mbpzory.pl

Bezpłatna komunikacja miejska Żory/Безкоштовний громадський транспорт

www.zory.trasownik.net

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział ZUS Rybnik/Управління соціального страхування – відділ в Рибнику

ul. Reymonta 2, 44-200 Rybnik, tel. 32 42 22 600

Narodowy Fundusz Zdrowia (NFZ) / Національний фонд охорони здоров'я

ul. 3 Maja 29, 44-200 Rybnik, tel. 32 42 94 995

Kursy języka polskiego dla cudzoziemców/Курси польської мови для іноземців

Stowarzyszenie Żorska Strefa Przedsiębiorczości

ul. Dworcowa 8, 44-240 Żory, tel. 533 963 227, alla@przedsiębiorczezory.pl

Gazeta internetowa dla cudzoziemców „Żory – mój drugi dom” /Інтернет-газета для іноземців „Жори – мій другий дім”

www.zorydrugidom.eu

Facebook grupa DLA NASZICH Żory, Rybnik, Jastrzębie, Wodzisław Śląski, Racibórz

Жорська стрефа підприємництва
у співпраці з Агенцією розвитку підприємництва
запрошують до

Клубу НЕОВСУ/НЕЧУЖИЙ

Пропонуємо:

- курси польської мови для іноземців (рівень А1-В1) – заняття у вихідні з лектором – носієм української/російської мов
- безкоштовний розмовний клуб польської мови „Балачки за чаєм”
- безкоштовні онлайн-консультації у справі проживання та роботи в Польщі
- інтеграційні зустрічі з кулінарними майстер – класами „Кухні світу в Жорах”
- допомога у відкритті бізнесу для іноземців у Польщі
- підтримка підприємців, котрі працевлаштовують іноземців
- інформатор «Жори – другий дім» Zorydrugidom.eu
- група підтримки на Фейсбуку „ДЛЯ НАШИХ”
- портал www.zorydorgascy.pl – для пошуку роботи в Жорах
- допомога в приготуванні професійного резюме польською мовою
- індивідуальна підтримка міжкультурного асистента для адаптації в Польщі

Приходьте до нас!

Ми зробимо все можливе, щоб Жори стали для вас другою домівкою!

www.zorydrugidom.eu

Контакти:

вул. Дворцова, 8, 44-240 Жори,
тел. +48 533 963 227 alla@przedsiebiorczezory.pl

Ініціативи дофінансовано з бюджету Міста Жори

Співорганізатори

Cni

Autorzy: zespół interdyscyplinarny złożony z przedstawicieli Urzędu Miasta Żory, MOPS, ZBM, PUP, Alla Ożyjewska-Brożyna

Przekład: Alla Ożyjewska-Brożyna

Redakcja: Małgorzata Skrzeczyńska, Alla Ożyjewska-Brożyna

Projekt i skład: Adam Skroboł

Okładka: Emilia Wąż

Wydawca: © Fundacja Teano, wydanie I, Żory 2021

ISBN: 978-83-959963-2-0

Druk informatora jest współfinansowany z budżetu Gminy Miejskiej Żory w ramach projektu „Asystent międzykulturowy – wsparciem dla żorzan”.

